നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശികഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി.ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവ്വഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

പഞ്ചാബ് സ്റ്റേറ്റ് പവർ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരാളും

v.

ഇഎംടിഎ കോൾ ലിമിറ്റഡ്

(സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ. 5823-5824/2021)

2021 സെപ്റ്റംബർ 21,

[ജസ്റ്റിസ് എൽ. നാഗേശ്വര റാവു, ജസ്റ്റിസ് ബി.ആർ ഗവായ്, ജസ്റ്റിസ് ബി.വി നാഗരത്ന]

കൽക്കരി ഖനി (പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ) നിയമം, 2015 - വകുപ്പ് 11- മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ v. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയും മറ്റുള്ളവരും[2014] 8 SCR 446 എന്ന കേസിൽ, 1993-നും 2011-നും ഇടയിലുള്ള കൽക്കരി ബ്ലോക്കുകളുടെ അലോട്ട്മെന്റ് ഏകപക്ഷീയവും നിയമവിരുദ്ധവുമാണെന്ന് സുപ്രീം കോടതി വിധിച്ചു - എതിർകക്ഷിയായ മുൻ കരാറുകാരന് മൈനിംഗ് ലീസിന്റെ കാര്യത്തിൽ നിരസിക്കാനുള്ള ആദ്യാവകാശം ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചിരുന്നു - അപ്പീലിൽ, വിധിച്ചു : പട്ടിക I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, ഒരു പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ/അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ കൽക്കരി ഖനന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവരുമായി നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതോ തുടരാവുന്നതോ ആണെന്ന് വകുപ്പ് 11 വ്യക്തമാക്കുന്നു - നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടെന്ന് പുതിയ ബിഡ്ഡർ/അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾ തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ, പട്ടിക I കൽക്കരി ഖനിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ

ബിഡ്ഡർക്കെതിരെ അത്തരം എല്ലാ കരാറുകളുടെയും പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകും, അത്തരം കരാറിൽ ഏർപ്പെടുന്ന കക്ഷികൾക്കുള്ള ഏക പരിഹാരം മുൻപ് അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചവർക്കെതിരെ മാത്രമായിരിക്കും - മുൻ കരാറുകാരന്റെ പ്രകടനം തൃപ്തികരമാണെങ്കിൽ അയാൾക്ക് തുടരാൻ അവകാശമുണ്ട് എന്ന് വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം വിധിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് നിയമത്തിൽ നിയമനിർമ്മാണ സഭ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാത്ത ഒരു ഭാഗം കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിന് തുല്യമാകും - എതിർകക്ഷിയായ മുൻ കരാറുകാരന് നിയമപ്രകാരം അവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചത് തെറ്റാണ് - കൽക്കരി ഖനി ബ്ലോക്ക് അപ്പീൽവാദിക്ക് വീണ്ടും അനുവദിച്ചു എന്നതുകൊണ്ട് മാത്രം, അത് എതിർകക്ഷിക്ക് (മുൻ കരാറുകാരന്) അനുകൂലമായി സ്ഥാപിത അവകാശം നൽകുന്നില്ല - അപ്പീൽവാദിക്ക് താൽപ്പര്യമില്ലെങ്കിൽ പോലും, എതിർകക്ഷിയുമായുള്ള കരാറുമായി മുന്നോട്ട് പോകാൻ ഹൈക്കോടതി നിർബന്ധിച്ചത് തെറ്റാണ് - അപ്പീൽവാദിയുടെ 2018 ഏപ്രിൽ 6-ലെ തീരുമാനം, വകുപ്പ് 11 അനുസരിച്ചും സ്വാഭാവിക നീതി തത്വം പാലിച്ചും എടുത്തിട്ടുള്ളതാണ് - അപവദിത വിധിന്യായം റദ്ദാക്കി.

നിയമ വ്യാഖ്യാനം - അക്ഷരാർത്ഥത്തിലുള്ള വ്യാഖ്യാനം - നിയമ പ്രകാരമുള്ള അവകാശം - സ്വാഭാവിക നീതി തത്വം - ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനം.

നിയമ വ്യാഖ്യാനം - അക്ഷരീയ വ്യാഖ്യാനം - ലളിതവും അക്ഷരീയവുമായ അർത്ഥം - വിധി: ഒരു നിയമത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കുകൾക്ക് ലളിതവും അക്ഷരീയവുമായ വ്യാഖ്യാനം നൽകുമ്പോൾ, നിയമനിർമ്മാണ ലക്ഷ്യം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ, നിയമത്തിലേക്ക് പുതിയ വാക്കുകൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ അനുവാദമില്ല - കൽക്കരി ഖനി

(പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ) നിയമം, 2015 - വകുപ്പ് 11.

ഭരണ സംബന്ധമായ നിയമം :

ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന്റെ പ്രയോഗം - വ്യാപ്തി - പരിശോധിച്ചു.

ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനം - വെഡ്നെസ്ബറി തത്വം - വിധി : വെഡ്നെസ്ബറി തത്വം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, നിയമാനുസൃതമായും യുക്തിസഹമായും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു അധികാരിക്ക് എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്ത തരത്തിലുള്ളതാണോ ആ അധികാരിയുടെ തീരുമാനം എന്ന് കോടതി പരിശോധിക്കും.

വാക്കുകളും പ്രയോഗങ്ങളും - 2015 നിയമം, വകുപ്പ് 11 ലെ "തിരഞ്ഞെടുക്കാം" എന്ന പദം - ആയതിന്റെ അർത്ഥം - പരിശോധിച്ചു - കൽക്കരി ഖനി (പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ) നിയമം, 2015 - വകുപ്പ് 11.

അപ്പീലുകൾ അനുവദിച്ചുകൊണ്ട് കോടതി

വിധിച്ചു : 1.1 2015 ലെ കൽക്കരി ഖനി (പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ) നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നത്, 1993-നും 2011-നും ഇടയിലുള്ള കൽക്കരി ബ്ലോക്കുകളുടെ അലോട്ട്മെന്റ് ഏകപക്ഷീയവും നിയമവിരുദ്ധവും ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 14-ന്റെ ലംഘനവുമാണ് എന്ന് ഈ കോടതി, മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ-I കേസിൽ വിധിച്ചതിനെ തുടർന്നാണ്. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 ൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നത്, അത് ഒരു നോൺ-ഒബ്സ്റ്റാന്റെ ക്ലോസോടെയാണ് (non-obstante clause - മറ്റെല്ലാ നിയമങ്ങൾക്കും മുകളിൽ പ്രാബല്യമുള്ള

വ്യവസ്ഥ) ആരംഭിക്കുന്നത് എന്നാണ്. പട്ടിക I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, ഒരു പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ, കൽക്കരി ഖനന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവരുമായി നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതും തുടരാവുന്നതുമാണ് എന്നും ഇത് ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ വേണ്ടിയുള്ള കരാറിന്റെ പുതുക്കലായി കണക്കാക്കപ്പെടുമെന്നും അത് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. "തിരഞ്ഞെടുക്കാം" എന്ന വാക്ക്, പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നിയമനിർമ്മാണ സഭ പൂർണ്ണ വിവേചനാധികാരം നൽകിയിരിക്കുന്നു എന്ന് വ്യക്തമായി കാണിക്കുന്നു. "തിരഞ്ഞെടുക്കാം" എന്ന വാക്കിന് തിരഞ്ഞെടുക്കാതിരിക്കാനുള്ള വിവേചനാധികാരം എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. കൽക്കരി ഖനന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവരുമായി നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കരാർ സ്വീകരിക്കാനും തുടരാനും ഒരു പുതിയ ബിഡ്ഡറോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാളോ തീരുമാനിച്ചാൽ മാത്രമേ, അത് ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ വേണ്ടിയുള്ള കരാറിന്റെ പുതുക്കലായി കണക്കാക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. പുതിയ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾ അത്തരം കരാർ സ്വീകരിക്കുകയോ തുടരുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ, ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ കരാർ പുതുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചോദ്യം ഉയരുന്നില്ല. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, പുതിയ ബിഡ്ഡറോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാളോ മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവർ മൂന്നാമതൊരു കക്ഷിയുമായി ഉണ്ടാക്കിയ നിലവിലെ കരാറുകൾ

സ്വീകരിക്കുകയോ തുടരുകയോ വേണ്ടെന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഷെഡ്യൂൾ I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ എതിരെ അത്തരം കരാറുകളുടെ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകും, ആ കരാറിലേർപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കുള്ള പ്രതിവിധി മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവർക്കെതിരെ മാത്രമായിരിക്കും എന്നും വ്യക്തമാണ്. അതിനാൽ, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ന്റെ (1)-ഉം (2)-ഉം ഉപവകുപ്പുകളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നത്, കൽക്കരി ഖനന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കരാറുകൾ തുടരണോ സ്വീകരിക്കണമോ എന്ന് തീരുമാനിക്കാൻ പുതിയ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ ബിഡ്ഡർക്കോ പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് എന്നാണ്. അദ്ദേഹം നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കാനോ തുടരാനോ തീരുമാനിച്ചാൽ മാത്രമേ, അത് ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ കരാർ പുതുക്കലായി കണക്കാക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കുകയോ തുടരുകയോ വേണ്ടെന്ന് പുതിയ ബിഡ്ഡറോ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാളോ തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ, പട്ടിക I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ എതിരെ അത്തരം കരാറുകളുടെ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകും, ആ കരാറിലേർപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കുള്ള പ്രതിവിധി മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവർക്കെതിരെ മാത്രമായിരിക്കും. (ഖണ്ഡികകൾ 20,21)

മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ v. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയും മറ്റുള്ളവരും (2014) 9 SCC 516 : [2014] 8 SCR 446; മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ v. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയും മറ്റുള്ളവരും (2014) 9 SCC 614 : [2014] 12 SCR 110 - പരാമർശിച്ചു.

1.2 നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കുകൾക്ക് ലളിതവും അക്ഷരീയവുമായ അർത്ഥം നൽകിയാൽ, അവ യുക്തിസഹമല്ലാതാകുന്നില്ല. അതിനാൽ, വ്യക്തവും അക്ഷരീയവുമായ വ്യാഖ്യാന നിയമം ഇവിടെ പിന്തുടരേണ്ടതുണ്ട്. വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം, മുൻ കരാറുകാരൻ്റെ പ്രവർത്തനം തൃപ്തികരമാണെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ അവർക്കെതിരെ പ്രതികൂലമായി മറ്റൊന്നും കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് തുടരാൻ അവകാശമുണ്ടെന്ന് വിധിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാത്ത ഒന്നിനെ വകുപ്പ് 11-ൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിന് തുല്യമാകും. അത് "തിരഞ്ഞെടുക്കാം, സ്വീകരിക്കാനും തുടരാനും" തുടങ്ങിയ വാക്കുകളുടെ ഉപയോഗത്തെ നിഷ്ഫലമാക്കുകയും ചെയ്യും. ഒരു നിയമത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കുകളുടെ ലളിതവും അക്ഷരീയവുമായ വ്യാഖ്യാനത്തിലൂടെ നിയമനിർമ്മാണ ലക്ഷ്യം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുമ്പോൾ, നിയമത്തിലേക്ക് വാക്കുകൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നത് അനുവദനീയമല്ല എന്നത് സ്ഥാപിത നിയമതത്വമാണ്. അതുപോലെ, ഒരു നിയമത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ചില വാക്കുകളെ നിഷ്ഫലമാക്കുകയോ അർത്ഥരഹിതമാക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന വ്യാഖ്യാനം ഒഴിവാക്കണം. (ഖണ്ഡിക 22)

> ജഗൽകിഷോർ സറഫ് v. കോട്ടൺ കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് [1955] 1 SCR 1369; അജിത് മോഹനും മറ്റുള്ളവരും v. ലെജിസ്ലേറ്റീവ് അസംബ്ലി നാഷണൽ കാപിറ്റൽ ടെറിട്ടറി ഓഫ് ഡൽഹി, മറ്റുള്ളവർ 2021 SCC OnLine SC 456 - ആശ്രയിച്ചു

1.3 1872-ലെ കരാർ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 62, പറഞ്ഞ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 ഉം ആയി ചേർത്ത് പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ഒരു കരാറിലെ കക്ഷികൾക്ക് സ്വമേധയാ ഒരു പുതിയ

കരാർ പകരംവയ്ക്കാനോ റദ്ദാക്കാനോ മാറ്റം വരുത്താനോ കഴിയും എന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം ഒരു നിരീക്ഷണം നടത്തിയെങ്കിലും, ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് നിയമാനുസൃതമായ അവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചത് തെറ്റാണ്. ഹൈക്കോടതി സ്വീകരിച്ച ന്യായവാദം തീർത്തും തെറ്റാണ്. കൽക്കരി ഖനി ബ്ലോക്ക് പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് അനുവദിച്ചു എന്നതുകൊണ്ട് മാത്രം, പ്രത്യേകിച്ച് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, അത് ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് അനുകൂലമായി സ്ഥാപിത അവകാശം നൽകുന്നില്ല. മുൻ ഖണ്ഡികയിൽ, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ഉം 1872-ലെ കരാർ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 62-ഉം ചേർത്ത് വായിക്കുമ്പോൾ, ഒരു കരാറിലെ കക്ഷികൾക്ക് സ്വമേധയാ ഒരു പുതിയ കരാർ പകരം വയ്ക്കാനോ റദ്ദാക്കാനോ മാറ്റം വരുത്താനോ കഴിയും എന്ന് നിരീക്ഷിച്ച ശേഷം, പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് താൽപ്പര്യമില്ലെങ്കിൽ പോലും ഇ.എം.റ്റി.എയുമായുള്ള കരാറുമായി മുന്നോട്ട് പോകാൻ ഹൈക്കോടതി നിർബന്ധിച്ചത് തെറ്റാണ്. (ഖണ്ഡികകൾ 23-25)

> കേരള സ്റ്റേറ്റ് ബിവറേജസ് (എം & എം) കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് v. പി.പി. സുരേഷും മറ്റുള്ളവരും (2019) 9 SCC 710: [2019] 17 SCR 164-ആശ്രയിച്ചു.

1.4 നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-നും അലോട്ട്മെന്റ് കരാറിലെ ഖണ്ഡം 12.4.1-നും ഇടയിൽ, വകുപ്പ് 11-ന് പ്രാബല്യമുണ്ടെന്നതിൽ സംശയമില്ല. എന്നാൽ, ചോദ്യം ഇതാണ്: വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾ നിർബന്ധമായും നിലവിലുള്ള കരാറുമായി മുന്നോട്ട് പോകേണ്ടതുണ്ടോ? ഉത്തരം, വ്യക്തമായും, ഇല്ല എന്നാണ്. ഏതായാലും, ഖണ്ഡം 12.4.1-

ന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമല്ല പി.എസ്.പി.സി.എൽ. ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ അവകാശവാദം നിരസിച്ചത്. (ഖണ്ഡിക 28)

1.5 2018 ഏപ്രിൽ 6-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ. പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ്, സംസ്ഥാന അതോറിറ്റി അതിന്റെ ഭരണപരമായ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ട് പാസാക്കിയ ഉത്തരവാണ്. ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനാധികാരം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, കോടതി അന്തിമ തീരുമാനത്തിലല്ല മറിച്ച് തീരുമാനമെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയയിലാണ് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്. കോടതിക്ക് അന്വേഷിക്കാൻ കഴിയുന്ന പരിമിതമായ വിഷയങ്ങൾ ഇവയാണ്: തീരുമാനമെടുക്കുന്ന അധികാരി അതിന്റെ അധികാരപരിധി ലംഘിച്ചോ, നിയമപരമായ എന്തെങ്കിലും പിഴവ് വരുത്തിയോ, സ്വാഭാവിക നീതിയുടെ തത്വങ്ങൾ ലംഘിച്ചോ, ഒരു ട്രൈബ്യൂണലിനും യുക്തിസഹമായി എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്ത ഒരു തീരുമാനമാണോ കൈക്കൊണ്ടത് അല്ലെങ്കിൽ അധികാര ദുർവിനിയോഗം നടത്തിയോ എന്നെല്ലാം കോടതിക്ക് പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്. ഒരു പ്രത്യേക നയമോ ആ നയം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി എടുത്ത പ്രത്യേക തീരുമാനമോ ന്യായമാണോ എന്ന് നിർണ്ണയിക്കേണ്ടത് കോടതിയുടെ കടമയല്ല. ഒരു അധികാരിയുടെ തീരുമാനം നിയമവിരുദ്ധത, യുക്തിരഹിതത്വം അല്ലെങ്കിൽ നടപടിക്രമത്തിലെ അപാകത എന്നിവയാൽ അസാധുവാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്ന് കോടതി പരിശോധിക്കും. യുക്തിരഹിതത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, കോടതി വെഡ്നെസ്ബറി തത്വം അനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കും. വെഡ്നെസ്ബറി തത്വം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, നിയമാനുസൃതമായും യുക്തിസഹമായും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു അധികാരിക്ക് എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്ത തരത്തിലുള്ളതാണോ ആ അധികാരിയുടെ

തീരുമാനം എന്ന് കോടതി പരിശോധിക്കും. (ഖണ്ഡികകൾ 30,31)

> ടാറ്റ സെല്ലുലാർ v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (1994) 6 എസ്.സി.സി 651: [1994] 2 സപ്ലിമെന്റുകൾ. എസ്.സി.ആർ 122 രശ്മി മെറ്റാലിക്സ് ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരാളും v. കൊൽക്കത്ത മെട്രോപൊളിറ്റൻ ഡെവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റിയും മറ്റുള്ളവരും (2013) 10 എസ്.സി.സി 95: [2013] 17 എസ്.സി.ആർ 345 - ആശ്രയിച്ചു

1.6 മേൽപ്പറഞ്ഞ തത്വം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന്റെ 2018 ഏപ്രിൽ 6-ലെ തീരുമാനത്തെ നിയമവിരുദ്ധതയുടെയോ നടപടിക്രമത്തിലെ അപാകതയുടെയോ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല എന്ന് വ്യക്തമായി കാണാൻ സാധിക്കും. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 അനുസരിച്ചും സ്വാഭാവിക നീതിയുടെ തത്വം പാലിച്ചുമാണ് ആ തീരുമാനം എടുത്തത്. ചോദ്യം ചെയ്യാനുള്ള പരിമിതമായ ഒരു സാധ്യത, ആ തീരുമാനം വെഡ്നെസ്ബറി തത്വത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുമോ എന്നതാണ്. അതായത്, ഒരു സാധാരണക്കാരന്റെ യുക്തിക്ക് നിരക്കാത്ത ഒരു തീരുമാനമാണ് അധികാരി എടുത്തത് എന്ന് പറയാൻ കഴിയുമോ? അലോട്ട്മെന്റ് കരാറിലെ ഖണ്ഡം 12.4.1-നെ അധികാരി ആശ്രയിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നതിൽ സംശയമില്ല, എന്നാൽ ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ നിവേദനം നിരസിച്ചതിന്റെ കാരണം അത് മാത്രമല്ല. ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ നിവേദനം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ലേലത്തിലൂടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കരാറുകാർ വഴിയാണ് കൽക്കരി ഖനികൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടത് എന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഖണ്ഡം 12.4.1 പി.എസ്.പി.സി.എൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നതിൽ സംശയമില്ല, എന്നാൽ ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ നിവേദനം നിരസിച്ചത് ആ കാരണത്താൽ മാത്രമല്ല. ഏറ്റവും മികച്ച ഓപ്പറേറ്ററെ

തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനായി ലേല നടപടികളുമായി മുന്നോട്ട് പോകാൻ പി.എസ്.പി.സി.എൽ. തീരുമാനിച്ചു. മൂലധന/വരുമാന നിക്ഷേപവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സംവിധാനം പൂർണ്ണമായും വ്യത്യസ്തമാണെന്നും, അതിനാൽ ലേലം നടത്തുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും മാറിയെന്നും നിരീക്ഷിച്ചു. ഏറ്റവും മികച്ച വിലയ്ക്ക് ഏറ്റവും മികച്ച ഓപ്പറേറ്ററെ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു നയപരമായ തീരുമാനം യുക്തിസഹമല്ല എന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, 2018 ഏപ്രിൽ 6-ലെ ഉത്തരവ്/കത്ത് ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന വാദം മെറിറ്റില്ലാത്തതാണ്. പഞ്ചാബ് - ഹരിയാന ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച അപവദിത വിധിന്യായവും ഉത്തരവും റദ്ദാക്കുന്നു. (ഖണ്ഡികകൾ 32,33,35)

കെ. പി. സി. എൽ. വി. ഇ. എം. ടി. എ കോൾ ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും 2016 കാർ 4301; ഇ. എം. ടി. എ കോൾ ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരു വി. പശ്ചിമ ബംഗാൾ പവർ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനും (2016) 2 കൽക്കട്ട എൽ. ജെ. 424- പരാമർശിച്ചത്.

കേസ് നിയമ സൂചിക

[2014] 8 SCR 446	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 2
[2014] 12 SCR 110	പരാമർശിച്ചു	ഖണ്ഡിക 6
[2019] 17 SCR 164	ആശ്രയിച്ചു	ഖണ്ഡിക 11
[1955] 1 SCR 1369	ആശ്രയിച്ചു	ഖണ്ഡിക 22

[1994] 2 Suppl. SCR 122 ആശ്രയിച്ചു ഖണ്ഡിക 30

[2013] 17 SCR 345 ആശ്രയിച്ചു ഖണ്ഡിക 30

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരിത : സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ 5823-5824/2021

സി.ഡബ്ല്യു.പി.നമ്പർ.16245/2018 ൽ പഞ്ചാബ്-ഹരിയാന ഹൈക്കോടതി 2019 ജനുവരി 25 ന് പുറപ്പെടുവിച്ച വിധിന്യായത്തിൽ നിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

സഞ്ജയ് ജെയിൻ, അഡ്വ. ഐശ്വര്യ ഭാട്ടി (എ.എസ്.ജി.മാർ), സൽമാൻ ഖുർഷിദ്, കെ. വി. വിശ്വനാഥൻ, അഭിഷേക് മനു സിംഗ്വി, ധ്രുവ് മേത്ത, മുകുൾ റോഹത്ഗി (സീനിയർ അഡ്വക്കേറ്റുമാർ), അതുൽ നന്ദ, കരൺ ഭരിഹോക്, വെങ്കിട്ടരാമൻ ആർ., സിദ്ധാന്ത് ശർമ്മ, സാക്ഷി കോട്ടിയാൽ, സഫർ ഖുർഷിദ്, ആസിഫ് റഷീദ, വൻഷാജ ശുക്ല, ഗുഞ്ചൻ ചൗക്സെ, ശാന്തനു ശ്രീവാസ്തവ, അഭിഷേക് സിംഗ്, അഭിമന്യു ഭണ്ഡാരി, സംഗ്രാം എസ്. സരോൺ, റുഹെ ഹിന ദുവ, ഇജാസ് മഖ്ബൂൽ,ആകൃതി ചൗബെ, നേഹ സഹായി ഭരിഹോക്, ഗുർമീത് സിംഗ് മക്കാർ, രുചി കോഹ്ലി, അർച്ചന പഥക് ഡേവ്, മുഹമ്മദ് അഖിൽ എന്നിവർ കക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായി.

കോടതിയുടെ വിധിന്യായം പ്രസ്താവിച്ചത്

ജസ്റ്റിസ് ബി. ആർ. ഗവായി

1. അനുമതി നൽകി.

2. 2015-ലെ കൽക്കരി ഖനി (പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ) നിയമം, വകുപ്പ് 11 ന്റെ

വ്യാഖ്യാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു ചെറിയ പ്രശ്നമാണ് ഈ അപ്പീലുകളിൽ പരിഗണനയ്ക്ക് വരുന്നത്. ഇത്, **മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ v. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയും മറ്റുള്ളവരും**[1] (ഇനി മുതൽ **"മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ-I")** എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിന്റെ ഫലമായുണ്ടായതാണ്. കൂടാതെ, സംസ്ഥാന അതോറിറ്റിയുടെ ഭരണപരമായ നടപടിയിലെ ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന്റെ വ്യാപ്തി സംബന്ധിച്ച അനുബന്ധ ചോദ്യവും പരിഗണനയ്ക്ക് വരുന്നുണ്ട്.

3. പഞ്ചാബ് ഹരിയാന ഹൈക്കോടതിയുടെ 2019 ജനുവരി 25-ലെ വിധിന്യായത്തെയും ഉത്തരവിനെയും ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ടുള്ളതാണ് ഈ അപ്പീലുകൾ. ഹൈക്കോടതിയുടെ ഈ വിധിന്യായത്തിൽ, എതിർകക്ഷിയായ ഇ.എം.റ്റി.എ കോൾ ലിമിറ്റഡ് (ഇനി മുതൽ "ഇ.എം.റ്റി.എ") ഫയൽ ചെയ്ത സിവിൽ റിട്ട് ഹർജികൾ (സി.ഡബ്ല്യൂ.പി.നമ്പർ. 10055/2018, 16245/2018) അനുവദിക്കുകയും, ഖനനം ചെയ്യാൻ പാട്ടത്തിന് കൊടുക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നിരസിക്കാനുള്ള ആദ്യാവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് വിധിക്കുകയും ചെയ്തു.

4. ഈ കേസിലെ വസ്തുതകൾ തർക്കമില്ലാത്തതാണ്, അവ എസ്.എൽ.പി.(സി)നമ്പർ.9924-25/2019-ൽ നിന്നുള്ള അപ്പീലുകളിൽ നിന്ന് എടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്.

5. നിലവിൽ പഞ്ചാബ് സ്റ്റേറ്റ് പവർ കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (ഇനി മുതൽ "പി.എസ്.പി.സി.എൽ.") എന്നറിയപ്പെടുന്ന പഞ്ചാബ് സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡിന് (ഇനി മുതൽ "പി.എസ്.ഇ.ബി.") വേണ്ടി കേന്ദ്ര സർക്കാർ കാപ്റ്റീവ് കൽക്കരി ഖനികൾ അനുവദിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്നു. 1999 ഫെബ്രുവരി 16-ന്, കാപ്റ്റീവ് കൽക്കരി

1 (2014) 9 SCC 516

ഖനികളുടെ വികസനത്തിനായി ബിഡ്ഡുകൾ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് പി.എസ്.ഇ.ബി. ഒരു ടെൻഡർ പുറപ്പെടുവിച്ചു. 2000 ഫെബ്രുവരി 9-ന് നടന്ന ബിഡ്ഡിൽ, എതിർകക്ഷിയായ ഇ.എം.റ്റി.എ വിജയിച്ചു. അതനുസരിച്ച്, 2000 മെയ് 5-ന് പി.എസ്.ഇ.ബി.യും ഇ.എം.റ്റി.എ ഉം തമ്മിൽ ഒരു കരാർ ഒപ്പുവച്ചു. ഇതിലൂടെ പാനം കോൾ മൈൻസ് ലിമിറ്റഡ് (ഇനി മുതൽ "പാനം") എന്ന പേരിൽ ഒരു കൂട്ടുകമ്പനിക്ക് രൂപം നൽകി. കൽക്കരി ഖനികളിൽ നിന്ന് കൽക്കരി ഖനനം ചെയ്യാനും, അത് മുഴുവനായും പി.എസ്.ഇ.ബി.ക്ക് എത്തിച്ച് നൽകാനുമുള്ള അവകാശം ഈ കരാർ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരുന്നു. ഇ.എം.റ്റി.എ ഒരു പങ്കാളിത്ത സ്ഥാപനം ആയിരുന്നതിനാൽ കൂട്ടുകമ്പനിയുടെ ഓഹരി ഉടമയാകാൻ കഴിയാത്തതുകൊണ്ട്, 2000 മെയ് 5-ലെ മുൻ കരാറിലെ അതേ നിബന്ധനകളും വ്യവസ്ഥകളും ഉൾപ്പെടുത്തി, 2001 മാർച്ച് 21-ന് പി.എസ്.ഇ.ബി., ഇ.എം.റ്റി.എ, ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ മൂന്ന് പങ്കാളികൾ എന്നിവർ ചേർന്ന് ഒരു തുടർനടപടി എന്ന നിലയിൽ കൂട്ടുകമ്പനി കരാർ ഒപ്പുവച്ചു. ഇതേക്കുറിച്ച് പി.എസ്.ഇ.ബി. കേന്ദ്ര സർക്കാരിനെ അറിയിക്കുകയും ചെയ്തു. തുടർന്ന്, 2001 ഡിസംബർ 26-ന് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ജാർഖണ്ഡ് സംസ്ഥാനത്തെ പച്ചാര (സെൻട്രൽ ബ്ലോക്ക്) കൽക്കരി ഖനി (ഇനി മുതൽ "പച്ചാര കൽക്കരി ബ്ലോക്ക്") പി.എസ്.ഇ.ബി.ക്ക് കാപ്റ്റീവ് കൽക്കരി ബ്ലോക്കായി അനുവദിച്ചു. 2002 ഫെബ്രുവരി 22-ന്, 1973-ലെ കൽക്കരി ഖനി (ദേശീയവൽക്കരണം) നിയമം, വകുപ്പ് 3(3)(a)(iii) പ്രകാരം, പച്ചാര കൽക്കരി ബ്ലോക്കിൽ നിന്നുള്ള കൽക്കരി, കൂട്ടുകമ്പനിയായ (പാനം) വഴി പി.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ വൈദ്യുതി നിലയങ്ങളിലേക്ക് മാത്രമായി അന്തിമ ഉപയോഗത്തിനായി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് വേണ്ടി കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഔദ്യോഗിക ഗസറ്റിൽ വിജ്ഞാപനം ചെയ്തു. 2004 നവംബർ 25-ന്, പച്ചാര കൽക്കരി ബ്ലോക്കിലെ

വനഭൂമി അല്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിൽ കൽക്കരി ഖനനം ചെയ്യുന്നതിനായി പാട്ടത്തിന് നൽകുന്നതിനായി ജാർഖണ്ഡ് സർക്കാരും പാനേമും തമ്മിൽ ഒരു കരാറിൽ ഒപ്പിട്ടു. തുടർന്ന്, 2006 ഓഗസ്റ്റ് 30-ന്, പച്ചാര കൽക്കരി ബ്ലോക്കിൽ നിന്നുള്ള കൽക്കരി പി.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ വൈദ്യുതി നിലയങ്ങളിലേക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനായി പാനേമും പി.എസ്.ഇ.ബി.യും തമ്മിൽ കൽക്കരി വാങ്ങുന്നതിനുള്ള ഒരു കരാർ ഒപ്പിട്ടു. 2007 ജനുവരി 6-ന്, കൽക്കരി ബ്ലോക്കിലെ വനഭൂമി പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്ന് പോലും കൽക്കരി ഖനനം ചെയ്യുന്നതിനായി ജാർഖണ്ഡ് സർക്കാർ പാനേമിന് പാട്ടം അനുവദിച്ചു.

6. 2014 വരെ പ്രശ്നങ്ങളൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ, 2014 ഓഗസ്റ്റ് 25-ന്, **മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ-I** കേസിൽ ഈ കോടതി, 1993-നും 2011-നും ഇടയിൽ നടന്ന കൽക്കരി ബ്ലോക്കുകളുടെ മുഴുവൻ അലോക്കേഷനും,ലേലത്തിലൂടെ നടന്നവയൊഴികെ, അസാധുവും നീതിരഹിതവും ഏകപക്ഷീയവും ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 14-ന്റെ ലംഘനവുമാണ് എന്ന് വിധിച്ചു. 2014 സെപ്റ്റംബർ 24-ന്, **മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ v. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയും മറ്റുള്ളവരും**[2] എന്ന കേസിലെ തുടർ ഉത്തരവുകളിലൂടെ ഈ കോടതി, 1993-നും 2011-നും ഇടയിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നൽകിയ എല്ലാ കൽക്കരി ബ്ലോക്ക് അലോക്കേഷനുകളും റദ്ദാക്കി. വിധിന്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടാത്ത മറ്റ് അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവരും, തുടർന്നുള്ള ഉത്തരവിൽ ഉൾപ്പെട്ട നാല് കൽക്കരി ബ്ലോക്കുകളുടെ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവരും, ഖനനം ചെയ്ത ഓരോ മെട്രിക് ടൺ കൽക്കരിക്കും 295/- രൂപ അധിക കരം നൽകണമെന്ന അറ്റോർണി ജനറലിന്റെ അപേക്ഷ ഈ കോടതി അംഗീകരിച്ചു. **മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ-I** കേസിലെ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിന്

2 (2014) 9 SCC 614

പിന്നാലെ, കൽക്കരി ഖനി (പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥകൾ) ഓർഡിനൻസ്, 2014 ("ഒന്നാം ഓർഡിനൻസ്") 2014 ഒക്ടോബർ 21-ന് പുറപ്പെടുവിച്ചു. രണ്ടാം ഓർഡിനൻസ് 2014 ഡിസംബർ 26-ന് പുറപ്പെടുവിച്ചു. 2015 ഫെബ്രുവരിയിൽ **മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ-I** കേസിലെ കോടതിയലക്ഷ്യ നടപടികളിൽ ഈ കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച തുടർ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം, മുൻപ് അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവർ ഓരോ മെടിക് ടൺ കൽക്കരിക്കും 295/- രൂപ അധിക കരം നൽകണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചു. തുടർന്ന്, 2015 മാർച്ച് 30-ന്, രണ്ടാം ഓർഡിനൻസ് റദ്ദാക്കിക്കൊണ്ട് മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമം വിജ്ഞാപനം ചെയ്തു.

7. കേന്ദ്ര സർക്കാർ 2015 മാർച്ച് 31-ലെ അലോട്ട്മെന്റ് ഉത്തരവ് വഴി പച്ചാര കാപ്റ്റീവ് കൽക്കരി ബ്ലോക്ക് പി.എസ്.പി.സി.എല്ലിന് വീണ്ടും അനുവദിച്ചു. നെല്ലുല്പാദന സമയത്ത് കൽക്കരിയുടെ കടുത്ത ക്ഷാമം പി.എസ്.പി.സി.എൽ നേരിടുന്നതിനാലും, കൽക്കരി ബ്ലോക്ക് അടച്ചുപൂട്ടിയത് തൊഴിൽ നഷ്ടത്തിന് കാരണമായതിനാലും, 2015 ജൂൺ 30-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ ഇ.എം.റ്റി.എ.യുമായി ഒരു താൽക്കാലിക കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടു. ഈ കരാറിലെ ഖണ്ഡം 1.1.20 അനുസരിച്ച്, ഒൻപത് മാസത്തേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ലേലത്തിലൂടെ പി.എസ്.പി.സി.എൽ ഒരു മൈൻ ഡെവലപ്പർ-കം-ഓപ്പറേറ്ററെ നിയമിക്കുന്നത് വരെയോ ആയിരുന്നു കരാറിന്റെ കാലാവധി. 2015 ജൂലൈ 23-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ ഈ താൽക്കാലിക കരാറിനെക്കുറിച്ച് കേന്ദ്ര സർക്കാരിനെ അറിയിച്ചു. 2015 ഓഗസ്റ്റ് 31-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ, കൽക്കരി വിതരണത്തിനായി മൈൻ ഡെവലപ്പർ-കം-ഓപ്പറേറ്ററെ നിയമിക്കുന്നതിനായി ബിഡ്ഡുകൾ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് നോട്ടീസ് (എൻ.ഐ.ടി) പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

8. ഈ എൻ.ഐ.ടി-യെ ചോദ്യം ചെയ്തുകൊണ്ട് ഇ.എം.റ്റി.എ പഞ്ചാബ് - ഹരിയാന ഹൈക്കോടതിയിൽ സി.ഡബ്ല്യു.പി. നമ്പർ 26180/2015 എന്ന സിവിൽ റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തു. 2016 ഫെബ്രുവരി 10-ന് ഹൈക്കോടതി, 2016 ഫെബ്രുവരി 29 വരെ പി.എസ്.പി.സി.എൽ ഫിനാൻഷ്യൽ ബിഡ്ഡുകൾ തുടങ്ങുന്നത് തടഞ്ഞുകൊണ്ട് ഒരു നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിച്ചു. 2018 ഫെബ്രുവരി 1-ന് സി.ഡബ്ല്യു.പി. നമ്പർ 26180/2015 ഹൈക്കോടതി തള്ളി. കാരണം, പച്ചാര കൽക്കരി ഖനിയുടെ അലോട്ട്മെൻ്റിനായുള്ള പുതിയ ടെൻഡർ നടപടികൾ അന്തിമമാക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഇ.എം.റ്റി.എ സമർപ്പിച്ച നിവേദനവും-അവകാശവാദങ്ങളും പരിഗണിച്ച് ഒരു തീരുമാനമെടുക്കാം എന്ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ കോടതിയെ അറിയിച്ചതിനെ തുടർന്നാണ് ഈ ഹർജി പിൻവലിക്കപ്പെട്ടത്. അതനുസരിച്ച്, 2018 ഫെബ്രുവരി 20-ന് ഇ.എം.റ്റി.എ ഒരു നിവേദനം സമർപ്പിച്ചു, അത് പി.എസ്.പി.സി.എൽ 2018 ഏപ്രിൽ 6-ന് നിരസിച്ചു. ഇതിനെ ഇ.എം.റ്റി.എ, സി.ഡബ്ല്യു.പി. നമ്പർ 10055/2018 എന്ന സിവിൽ റിട്ട് ഹർജിയിലൂടെ പഞ്ചാബ് - ഹരിയാന ഹൈക്കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്തു.

9. ഇതിനിടയിൽ, വിവിധ റിട്ട് ഹർജികൾ കാരണം ടെൻഡർ നടപടികൾ തടസ്സപ്പെട്ടതിനാൽ, 2017 ജൂൺ 30-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ, 2015 ഓഗസ്റ്റ് 31-ലെ ഗ്ലോബൽ ടെൻഡർ പിൻവലിക്കാൻ ഒരു പ്രമേയം പാസാക്കി എന്നത് ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. സി.ഡബ്ല്യു.പി. നമ്പർ 10055/2018 നിലനിൽക്കെ, 2018 ഏപ്രിൽ 30-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ, പച്ചാര കൽക്കരി ബ്ലോക്കിനായി റിവേഴ്സ് ബിഡ്ഡിംഗ് വഴി മൈൻ ഡെവലപ്പർ-കം-ഓപ്പറേറ്ററെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനായി ഗ്ലോബൽ ബിഡ്ഡുകൾ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് ഒരു പുതിയ അപേക്ഷ (ആർ.എഫ്.പി) പുറത്തിറക്കി. ഇതിനെ

ഇ.എം.റ്റി.എ, പഞ്ചാബ് ഹരിയാന ഹൈക്കോടതിയിൽ, സി.ഡബ്ല്യൂ.പി. നമ്പർ 16245/2018 എന്ന മറ്റൊരു സിവിൽ റിട്ട് ഹർജിയിലൂടെ ചോദ്യം ചെയ്തു. പി.എസ്.പി.സി.എൽ രേഖാമൂലമുള്ള ഒരു പ്രസ്താവന ഫയൽ ചെയ്തുകൊണ്ട് ഇതിനെ എതിർത്തു. 2018 ഏപ്രിൽ 30-ലെ ആർ.എഫ്.പി പ്രകാരം, ബിഡ്ഡുകൾ 2018 ഓഗസ്റ്റ് 10-ന് തുറന്നു. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ബിഡ്ഡ് സമർപ്പിച്ചത് ഡി.ബി.എൽ-വി.പി.ആർ കൺസോർഷ്യമാണ്, ഇവരാണ് എസ്.എൽ.പി.(സി) നമ്പർ 14384-14385/2021-ൽ നിന്നുള്ള അപ്പീലിലെ അപ്പീൽവാദികൾ. മേൽപ്പറഞ്ഞ ഡി.ബി.എൽ-വി.പി.ആർ കൺസോർഷ്യത്തിന് അനുകൂലമായി ലെറ്റർ ഓഫ് അവാർഡ് നൽകുകയും 2018 സെപ്റ്റംബർ 11-ന് കൽക്കരി ഖനന കരാർ ഒപ്പിടുകയും ചെയ്തു. 2019 ജനുവരി 25-ലെ അപവദിത വിധിന്യായത്തിലൂടെയും ഉത്തരവിലൂടെയും ഹൈക്കോടതി മേൽപ്പറഞ്ഞ സിവിൽ റിട്ട് ഹർജികൾ അനുവദിച്ചു. ഇതിൽ അതൃപ്തരായതിനെത്തുടർന്നാണ് നിലവിലെ അപ്പീലുകൾ ഫയൽ ചെയ്തത്.

10. അപ്പീൽവാദിയായ പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് വേണ്ടി ഹാജരായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ, ശ്രീ കെ.വി. വിശ്വനാഥൻ, ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് നിരസിക്കാനുള്ള ആദ്യാവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഹൈക്കോടതി കണ്ടെത്തിയത് തികച്ചും തെറ്റാണെന്ന് വാദിച്ചു. 1993-നും 2011-നും ഇടയിൽ അനുവദിച്ച കൽക്കരി ബ്ലോക്കുകൾ ഏകപക്ഷീയവും നിയമവിരുദ്ധവും ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 14-ന്റെ ലംഘനവുമാണ് എന്ന് **മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ-I** കേസിൽ ഈ കോടതി വിധിച്ചതിനെ തുടർന്നാണ് ആ അലോട്ട്മെന്റുകൾ റദ്ദാക്കിയത് എന്ന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 വ്യക്തമാക്കുന്നത്, കൽക്കരി ഖനനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ അലോട്ട്മെന്റ് വരുന്നതിന് മുമ്പ്

നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന കരാറുകളുമായി മുന്നോട്ട് പോകണോ വേണ്ടയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കാനുള്ള അധികാരം പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നാണ്. പഴയ കരാറുകളുമായി മുന്നോട്ട് പോകാൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾ തീരുമാനിച്ചാൽ മാത്രമേ, ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്ക് കരാർ പുതുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നം ഉയരുന്നുള്ളൂ എന്നും ശ്രീ. വിശ്വനാഥൻ വാദിച്ചു. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ന്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പ്രകാരം, മുൻപ് അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവർ മൂന്നാം കക്ഷികളുമായി ഉണ്ടാക്കിയ നിലവിലെ കരാറുകളുമായി മുന്നോട്ട് പോകേണ്ടെന്ന് അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾ തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ, പട്ടിക I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ എതിരെ അത്തരം കരാറുകളുടെ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകും എന്നും, ആ കരാറിലേർപ്പെട്ട കക്ഷികളുടെ പ്രതിവിധി മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവർക്കെതിരെ മാത്രമായിരിക്കും എന്നും അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 16, ഭൂമിക്കും ഖനനത്തിനുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി.

11. തുടർന്ന്, ഓരോ മെട്രിക് ടൺ കൽക്കരിക്കും 295/- രൂപ നൽകണമെന്ന ഈ കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകാരം ഏകദേശം 1400 കോടി രൂപ അടയ്ക്കേണ്ട ബാധ്യത ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് ആയിരുന്നു എന്നും സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു. എന്നാൽ, ഇ.എം.റ്റി.എ ആ തുക അടയ്ക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയത് പൊതുഖജനാവിന് വലിയ നഷ്ടമുണ്ടാക്കി. ഇ.എം.റ്റി.എ ഉന്നയിക്കുന്ന നിയമാനുസൃതമായ അവകാശവാദത്തെ സംബന്ധിച്ച ഹൈക്കോടതിയുടെ കണ്ടെത്തലുകൾ പൂർണ്ണമായും നിലനിൽക്കാത്തതാണ്

എന്നും അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. നിയമത്തിനെതിരെ നിയമാനുസൃതമായ അവകാശങ്ങൾ നിലനിൽക്കില്ലെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. കൂടാതെ, ബിഡ്ഡിംഗ് നടത്തി മൈൻ ഡെവലപ്പർ-കം-ഓപ്പറേറ്ററെ നിയമിക്കാൻ പി.എസ്.പി.സി.എൽ. ഒരു നയപരമായ തീരുമാനം എടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നും, ഈ നയം ന്യായമായതിനാൽ, അത്തരം ന്യായമായ നയങ്ങൾക്കെതിരെ നിയമാനുസൃതമായ അവകാശങ്ങൾ നിലനിൽക്കില്ലെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. **കേരള സ്റ്റേറ്റ് ബിവറേജസ് (എം ആൻഡ് എം) കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് v. പി.പി. സുരേഷും മറ്റുള്ളവരും**[3] എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെ അദ്ദേഹം ആശ്രയിച്ചു.

12. അലോട്ട്മെന്റ് കരാറിലെ ഖണ്ഡം 12.4 പ്രകാരം, മത്സരപരമായ ബിഡ്ഡിംഗിലൂടെ മാത്രമേ മൈൻ ഡെവലപ്പർ-കം-ഓപ്പറേറ്ററെ നിയമിക്കാൻ പി.എസ്.പി.സി.എൽ. ബാധ്യസ്ഥമായിരുന്നുള്ളൂ എന്നും ശ്രീ. വിശ്വനാഥൻ കൂട്ടിച്ചേർത്തു. ചില അടിയന്തിര സാഹചര്യങ്ങൾ കാരണം, ഒൻപത് മാസത്തേക്ക് മാത്രമായി ഇ.എം.റ്റി.എയുമായി ഒരു താൽക്കാലിക കരാറിൽ പി.എസ്.പി.സി.എൽ. ഏർപ്പെട്ടിരുന്നു. എന്നാൽ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഇത് അംഗീകരിച്ചില്ല, കൂടാതെ പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് ഒരു കാരണം കാണിക്കൽ നോട്ടീസ് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ട്, അലോട്ട്മെന്റ് കരാറിലെ ഖണ്ഡം 12.4 ശരിയായ വീക്ഷണകോണിൽ മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടാണ് മൈൻ ഡെവലപ്പർ-കം-ഓപ്പറേറ്ററെ നിയമിക്കുന്നതിനായി ഗ്ലോബൽ ടെൻഡറുകൾ ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ട് ആർ.എഫ്.പി പുറത്തിറക്കാൻ പി.എസ്.പി.സി.എൽ. തീരുമാനിച്ചതെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

---

3 (2019) 9 SCC 710

13. അപ്പീൽവാദിയായ ഡി.ബി.എൽ.-വി.പി.ആർ. കൺസോർഷ്യത്തിന് വേണ്ടി ഹാജരായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ, ഡോ. എ.എം.സിംഗ്വി, ശ്രീ. വിശ്വനാഥൻറെ വാദങ്ങളെ പിന്തുണച്ചു. ഡി.ബി.എൽ.-വി.പി.ആർ ഗ്ലോബൽ ടെൻഡറിൽ പങ്കെടുത്തെന്നും ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ബിഡ്ഡറാണ് തങ്ങളെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. ലേല നടപടികൾ പൂർത്തിയാവുകയും ഡി.ബി.എൽ.-വി.പി.ആറിൻറെ ബിഡ്ഡ് പരസ്യമാകുകയും ചെയ്ത ശേഷം ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് ആദ്യം നിരസിക്കാനുള്ള അവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഹൈക്കോടതി കണ്ടെത്തിയത് തികച്ചും തെറ്റാണെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. അതിനാൽ, ഹൈക്കോടതിയുടെ അപവദിത വിധിന്യായവും ഉത്തരവും റദ്ദാക്കണമെന്ന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

14. എതിർകക്ഷിയായ ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ, ശ്രീ മുകുൾ റോഹത്ഗി, പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ൻറെ വാദങ്ങളെ ശക്തമായി എതിർത്തു. ഖനനത്തിനായി പ്രത്യേക യന്ത്രസാമഗ്രികൾ വിന്യസിച്ചതിലൂടെയും, കൽക്കരി ബ്ലോക്കുകളിലേക്ക് റോഡുകൾ നിർമ്മിച്ചതിലൂടെയും മറ്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചതിലൂടെയും ഇ.എം.റ്റി.എ വലിയ നിക്ഷേപം നടത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. 30 വർഷത്തേക്കാണ് കരാർ ഒപ്പിട്ടതെന്നതിനാൽ, ആ 30 വർഷം പൂർത്തിയാകുന്നതുവരെ തുടരാൻ ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് നിയമപ്രകാരം അവകാശമുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. അതുകൊണ്ട്, ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് ആദ്യം നിരസിക്കാനുള്ള നിയമാനുസൃതമായ അവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഹൈക്കോടതി ശരിയായി വിധിച്ചുവെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

15. എതിർകക്ഷിയായ ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ ശ്രീ. റോഹത്ഗി, നിയമത്തിലെ

വകുപ്പ് 11(1) ൻറെ നിയമനിർമ്മാണ ലക്ഷ്യം, നിലവിലുള്ള കരാറുകാരൻറെ പ്രവർത്തനം തൃപ്തികരമാണെങ്കിൽ അവരെ തുടരാൻ അനുവദിക്കുക എന്നതാണ് എന്നും, ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് എതിരായി പ്രതികൂലമായതൊന്നും കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലെന്നും സമർപ്പിച്ചു. എന്നാൽ, പി.എസ്.പി.സി.എൽ. ഏകപക്ഷീയവും യുക്തിരഹിതവുമായ രീതിയിൽ ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ അവകാശവാദം നിഷേധിച്ചു എന്നും അദ്ദേഹം വാദിച്ചു. നിലവിലുള്ള കരാറുകാരൻറെ പ്രവർത്തനം തൃപ്തികരമല്ലെങ്കിലോ അവർക്കെതിരെ എന്തെങ്കിലും കണ്ടെത്തുകയാണെങ്കിലോ മാത്രമേ, അലോട്ട്മെൻറ് ലഭിച്ചയാൾക്ക് ലേലത്തിലേക്ക് തിരിയാൻ അവകാശമുള്ളൂ എന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

16. സമാനമായ ഒരു കാഴ്ചപ്പാടാണ് കർണ്ണാടക ഹൈക്കോടതി **കെ.പി.സി.എൽ. v. ഇ.എം.റ്റി.എ കോൾ ലിമിറ്റഡും മറ്റുള്ളവരും**[4] എന്ന കേസിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും ശ്രീ. റോഹത്ഗി തുടർന്ന് സമർപ്പിച്ചു. കർണ്ണാടക ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിൽ അതൃപ്തരായ കെ.പി.സി.എൽ. ഈ കോടതിയെ സമീപിച്ചു. ഈ കോടതി ഒരു വിദഗ്ധ സമിതിയെ വില നിശ്ചയിക്കുന്നതിനായി നിയമിക്കുകയും, പ്രസ്തുത വിഷയത്തിലെ മൈൻ ഡെവലപ്പർ ആയിരുന്ന ഇ.എം.റ്റി.എയെ, വിദഗ്ധ സമിതി നിശ്ചയിച്ച നിരക്കിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടരാൻ അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. കൂടാതെ, കേന്ദ്ര സർക്കാരിൻറെ കൽക്കരി മന്ത്രാലയം ജോയിൻറ് സെക്രട്ടറി 2020 ജൂൺ 9-ന് അയച്ച കത്തിൽ നിന്നും, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 ന് അലോട്ട്മെൻറ് കരാറിലെ ഖണ്ഡം 12-ന് മേൽ പ്രാബല്യമുണ്ട് എന്ന നിലപാടാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാരിനുമുള്ളത് എന്ന് വ്യക്തമാകുമെന്നും അദ്ദേഹം കൂട്ടിച്ചേർത്തു. അലോട്ട്മെൻറ് കരാറിലെ ഖണ്ഡം 12.4

4 ILR 2016 Kar 4301

കാരണം ലേലത്തിലൂടെ മൈൻ ഡെവലപ്പർ-കം-ഓപ്പറേറ്ററെ നിയമിക്കാൻ പി.എസ്.പി.സി.എൽ. ന് ബാധ്യസ്ഥതയുണ്ടായിരുന്നു എന്ന പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന്റെ വാദം നിലനിൽക്കുന്നതല്ലെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

17. അപവദിത വിധിന്യായത്തിലൂടെ പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് യാതൊരു നഷ്ടവും ഉണ്ടാകുന്നില്ലെന്നും അദ്ദേഹം തുടർന്ന് സമർപ്പിച്ചു. ഇപ്പോൾ വില എത്രയാണെന്ന് അറിയാമെന്നും, ഹൈക്കോടതി അനുവദിച്ചത് ആദ്യം നിരസിക്കാനുള്ള അവകാശം മാത്രമാണെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് തുടരാൻ ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ, അവർക്ക് അതേ നിരക്കിൽ തുടരേണ്ടി വരും. അതിനാൽ, പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് സാമ്പത്തിക നഷ്ടമൊന്നും ഉണ്ടാകില്ല.

18. മുൻ വ്യവഹാരങ്ങളിൽ, ഇ.എം.റ്റി.എ ഒരു നിവേദനം നൽകുകയാണെങ്കിൽ അത് പരിഗണിക്കുമെന്നും മെറിറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു തീരുമാനമെടുക്കുമെന്നും പി.എസ്.പി.സി.എൽ. കോടതിയിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു എന്നും ശ്രീ. റോഹത്ഗി തുടർന്ന് സമർപ്പിച്ചു. എന്നാൽ, 2018 ഏപ്രിൽ 6-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ. പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് പരിശോധിച്ചാൽ, സാധുവായ കാരണങ്ങളൊന്നും നൽകാതെ, തീർത്തും യാന്ത്രികമായ രീതിയിലാണ് ഇംതയുടെ നിവേദനം തീർപ്പാക്കിയത് എന്ന് മനസ്സിലാകുമെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

19. എതിർ വാദങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി, പറഞ്ഞ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 പരിശോധിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്:

"11. **മൂന്നാമതൊരു കക്ഷിയുമായുള്ള കരാറുകൾ റദ്ദാക്കുകയോ സ്വീകരിക്കുകയോ ചെയ്യുക.** - (1) നിലവിൽ പ്രാബല്യത്തിലുള്ള മറ്റ് ഏതെങ്കിലും നിയമത്തിൽ എന്തുതന്നെ അടങ്ങിയിരുന്നാലും, ഷെഡ്യൂൾ I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, ഒരു പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ, കൽക്കരി ഖനന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവരുമായി നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതും തുടരാവുന്നതുമാണ്, കൂടാതെ, ഇത് ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ വേണ്ടിയുള്ള കരാറിന്റെ പുതുക്കലായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നതാണ്.

എങ്കിലും, അത്തരം ഒരു സാഹചര്യത്തിൽ, പുതിയ ബിഡ്ഡറോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാളോ അല്ലെങ്കിൽ മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാളോ, പുതിയ ബിഡ്ഡർ സ്വീകരിച്ച കരാറുകൾ ഭരമേല്പിക്കുന്നതിനായി നോമിനേറ്റഡ് അതോറിറ്റിയെ അറിയിക്കേണ്ടതാണ്.

(2) മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവർ മൂന്നാം കക്ഷികളുമായി ഉണ്ടാക്കിയ നിലവിലെ കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കുകയോ തുടരുകയോ വേണ്ടെന്ന് പുതിയ ബിഡ്ഡറോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാളോ തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഷെഡ്യൂൾ I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ എതിരെ അത്തരം കരാറുകളുടെ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകും, ആ കരാറിലേർപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കുള്ള പ്രതിവിധി മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവർക്കെതിരെ മാത്രമായിരിക്കും."

20. 1993-നും 2011-നും ഇടയിലുള്ള കൽക്കരി ബ്ലോക്കുകളുടെ അലോട്ട്മെന്റ് ഏകപക്ഷീയവും നിയമവിരുദ്ധവും ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 14-ന്റെ ലംഘനവുമാണ് എന്ന് ഈ കോടതി, **മനോഹർ ലാൽ ശർമ്മ-I** കേസിൽ വിധിച്ചതിനെ തുടർന്നാണ് ഈ നിയമം പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നത് എന്ന് ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കേണ്ടത് അനാവശ്യമായി തോന്നുന്നില്ല. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 ൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നത്, അത് ഒരു നോൺ-ഒബ്സ്റ്റാന്റെ ക്ലോസോടെയാണ് (non-obstante clause - മറ്റെല്ലാ നിയമങ്ങൾക്കും മുകളിൽ പ്രാബല്യമുള്ള വ്യവസ്ഥ) ആരംഭിക്കുന്നത് എന്നാണ്. പട്ടിക I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട്, ഒരു പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ, കൽക്കരി ഖനന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവരുമായി നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതും തുടരാവുന്നതുമാണ് എന്നും ഇത് ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ വേണ്ടിയുള്ള കരാറിന്റെ പുതുക്കലായി കണക്കാക്കപ്പെടുമെന്നും അത് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു.

21. "തിരഞ്ഞെടുക്കാം" എന്ന വാക്ക്, പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ നിയമനിർമ്മാണ സഭ പൂർണ്ണ വിവേചനാധികാരം നൽകിയിരിക്കുന്നു എന്ന് വ്യക്തമായി കാണിക്കുന്നു. "തിരഞ്ഞെടുക്കാം" എന്ന വാക്കിന് തിരഞ്ഞെടുക്കാതിരിക്കാനുള്ള വിവേചനാധികാരം എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. കൽക്കരി ഖനന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുൻ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചവരുമായി നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കരാർ സ്വീകരിക്കാനും തുടരാനും ഒരു പുതിയ ബിഡ്ഡറോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെന്റ് ലഭിച്ചയാളോ തീരുമാനിച്ചാൽ മാത്രമേ, അത് ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ വേണ്ടിയുള്ള

കരാറിൻ്റെ പുതുക്കലായി കണക്കാക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. പുതിയ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചയാൾ അത്തരം കരാർ സ്വീകരിക്കുകയോ തുടരുകയോ ചെയ്യുന്നില്ലെങ്കിൽ, ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ കരാർ പുതുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചോദ്യം ഉയരുന്നില്ല. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ൻ്റെ ഉപവകുപ്പ് (2) പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, പുതിയ ബിഡ്ഡറോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചയാളോ മുൻ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചവർ മൂന്നാമതൊരു കക്ഷിയുമായി ഉണ്ടാക്കിയ നിലവിലെ കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കുകയോ തുടരുകയോ വേണ്ടെന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കുകയാണെങ്കിൽ, പട്ടിക I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ എതിരെ അത്തരം കരാറുകളുടെ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകും, ആ കരാറിലേർപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കുള്ള പ്രതിവിധി മുൻ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചവർക്കെതിരെ മാത്രമായിരിക്കും എന്നും വ്യക്തമാണ്. അതിനാൽ, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ൻ്റെ (1)-ഉം (2)-ഉം ഉപവകുപ്പുകളിൽ നിന്ന് വ്യക്തമാകുന്നത്, കൽക്കരി ഖനന പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലുള്ള ഏതെങ്കിലും കരാറുകൾ തുടരണോ സ്വീകരിക്കണമോ എന്ന് തീരുമാനിക്കാൻ പുതിയ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ ബിഡ്ഡർക്കോ പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട് എന്നാണ്. അദ്ദേഹം നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കാനോ തുടരാനോ തീരുമാനിച്ചാൽ മാത്രമേ, അത് ശേഷിക്കുന്ന കാലയളവിലേക്കോ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കോ കരാർ പുതുക്കലായി കണക്കാക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. നിലവിലുള്ള കരാറുകൾ സ്വീകരിക്കുകയോ തുടരുകയോ വേണ്ടെന്ന് പുതിയ ബിഡ്ഡറോ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചയാളോ തീരുമാനിക്കുകയാണെങ്കിൽ, പട്ടിക I കൽക്കരി ഖനികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുതിയ ബിഡ്ഡർക്കോ അല്ലെങ്കിൽ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചയാൾക്കോ എതിരെ അത്തരം

കരാറുകളുടെ പ്രാബല്യം ഇല്ലാതാകും, ആ കരാറിലേർപ്പെട്ട കക്ഷികൾക്കുള്ള പ്രതിവിധി മുൻ അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചവർക്കെതിരെ മാത്രമായിരിക്കും.

22. ഒരു നിയമത്തിലെ വാക്കുകൾക്ക് ലളിതവും അക്ഷരീയവുമായ അർത്ഥം നൽകുക എന്ന തത്വം കാലങ്ങളായി അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഒന്നാണ്. ഈ വിഷയത്തിൽ നിരവധി വിധിന്യായങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും, 1955-ൽ ജസ്റ്റിസ് ദാസ് **ജുഗൽ കിഷോർ സറഫ് v. റോ കോട്ടൺ കമ്പനി ലിമിറ്റഡ്**[5] എന്ന കേസിലെ വിധിന്യായത്തിലെ ഈ നിരീക്ഷണം ഇവിടെ പ്രയോജനകരമാണ്:

> "നിയമ വ്യാഖ്യാനത്തിലെ അടിസ്ഥാന നിയമം എന്നത് നിയമത്തെ അക്ഷരാർത്ഥത്തിൽ വ്യാഖ്യാനിക്കുക എന്നതാണ്; അതായത്, നിയമനിർമ്മാണ സഭ ഉപയോഗിച്ച വാക്കുകൾക്ക് അവയുടെ സാധാരണവും സ്വാഭാവികവും വ്യാകരണപരവുമായ അർത്ഥം നൽകുക. എന്നാൽ, ഒരു നിയമത്തിലെ വാക്കുകൾക്ക് അവയുടെ സാധാരണ അർത്ഥം നൽകുന്നതിലൂടെ യുക്തിസഹമല്ലാത്ത ഒരു ഫലമാണ് ലഭിക്കുന്നതെങ്കിൽ, കോടതിക്ക് മറ്റൊരു യുക്തിസഹമായ അർത്ഥം തേടാം. എന്നാൽ അത്തരമൊരു ബദൽ വ്യാഖ്യാനം സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ, കോടതി അക്ഷരീയമായ അർത്ഥം തന്നെ സ്വീകരിക്കണം ."

ഈ വിഷയത്തിൽ വിവിധ ആധികാരിക രേഖകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും, അവ ഇവിടെ വീണ്ടും വിശദീകരിച്ച് ഈ വിധിന്യായത്തിന്റെ ഭാരം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കോടതി ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള

---

5 [1955] 1 SCR 1369

വാക്കുകൾക്ക് ലളിതവും അക്ഷരീയവുമായ അർത്ഥം നൽകിയാൽ, അവ യുക്തിസഹമല്ലാതാകുന്നില്ല. അതിനാൽ, വ്യക്തവും അക്ഷരീയവുമായ വ്യാഖ്യാന നിയമം ഇവിടെ പിന്തുടരേണ്ടതുണ്ട്. ശ്രീ. റോഹത്ഗി നൽകാൻ ശ്രമിച്ച വ്യാഖ്യാനം അംഗീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ന്റെ ഭാഷയുടെ പൂർണ്ണമായ ലംഘനമാകുമെന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തുന്നു. വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം, മുൻ കരാറുകാരന്റെ പ്രവർത്തനം തൃപ്തികരമാണെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ അവർക്കെതിരെ പ്രതികൂലമായി മറ്റൊന്നും കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ അവർക്ക് തുടരാൻ അവകാശമുണ്ടെന്ന് വിധിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യാത്ത ഒന്നിനെ വകുപ്പ് 11-ൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതിന് തുല്യമാകും. അത് "തിരഞ്ഞെടുക്കാം, സ്വീകരിക്കാനും തുടരാനും" തുടങ്ങിയ വാക്കുകളുടെ ഉപയോഗത്തെ നിഷ്ഫലമാക്കുകയും ചെയ്യും. ഒരു നിയമത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള വാക്കുകളുടെ ലളിതവും അക്ഷരീയവുമായ വ്യാഖ്യാനത്തിലൂടെ നിയമനിർമ്മാണ ലക്ഷ്യം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുമ്പോൾ, നിയമത്തിലേക്ക് വാക്കുകൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നത് അനുവദനീയമല്ല എന്നത് സ്ഥാപിത നിയമതത്വമാണ്. അതുപോലെ, ഒരു നിയമത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ചില വാക്കുകളെ നിഷ്ഫലമാക്കുകയോ അർത്ഥരഹിതമാക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന വ്യാഖ്യാനം ഒഴിവാക്കണം. അതിനാൽ, ഇ.എം.റ്റി.എ നൽകാൻ ശ്രമിച്ച വ്യാഖ്യാനം അംഗീകരിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് അക്ഷരീയ വ്യാഖ്യാനത്തിന്റെ തത്വത്തിന് പൂർണ്ണമായും വിരുദ്ധമാകും എന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തുന്നു. ഈ വാദത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുന്ന നിരവധി ആധികാരിക വിധികൾ ഉണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും, **അജിത് മോഹനും മറ്റുള്ളവരും v. ലെജിസ്ലേറ്റീവ് അസംബ്ലി നാഷണൽ കാപിറ്റൽ ടെറിട്ടറി ഓഫ് ഡൽഹി,**

മറ്റുള്ളവർ[6] എന്ന കേസിലെ ഈ കോടതിയുടെ സമീപകാല നിരീക്ഷണങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്ത്, അവ ഇവിടെ പരാമർശിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് കോടതി പിന്മാറുന്നു:

> "239. ... കോടതിയുടെ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, ഒരു നിയമ തത്വം വ്യക്തമാണെങ്കിൽ, ആ തത്വത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി, പ്രത്യേകമായി ആവശ്യപ്പെടാത്ത പക്ഷം, കോടതി, മുൻ വിധിന്യായങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എന്നാൽ, ആ നിയമ തത്വത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു തർക്കമോ സംശയമോ ഉണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ, കോടതി ആ പ്രത്യേക നിയമ തത്വവുമായി നേരിട്ട് ബന്ധമുള്ള ഒരു വിധിന്യായം പരാമർശിക്കേണ്ടതാണ്; അതല്ലാതെ അതുമായി ബന്ധമില്ലാത്ത നിരവധി കേസുകൾ നിരത്തേണ്ട ആവശ്യമില്ല.
>
> അതുകൊണ്ട്, ഈ വിഷയത്തിലുള്ള വാദം മെറിറ്റില്ലാത്തതാണ് എന്ന് കണ്ടെത്തുന്നു.

23. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷ സംബന്ധിച്ച നിയമവശം ഹൈക്കോടതിയും വ്യക്തമായി മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട് എന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തുന്നു. 1872-ലെ കരാർ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 62, പറഞ്ഞ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 ഉം ആയി ചേർത്ത് പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ഒരു കരാറിലെ കക്ഷികൾക്ക് സ്വമേധയാ ഒരു പുതിയ കരാർ പകരംവയ്ക്കാനോ റദ്ദാക്കാനോ മാറ്റം വരുത്താനോ കഴിയും എന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം ഒരു നിരീക്ഷണം നടത്തിയെങ്കിലും, ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് നിയമാനുസൃതമായ അവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന് ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചത്

6 2021 SCC OnLine SC 456

തെറ്റാണ്. ഹൈക്കോടതി നിരീക്ഷിച്ചത് ഇപ്രകാരമാണ്:

> "അതുകൊണ്ട്, പ്രത്യേകിച്ച് അതേ ഖനി അതേ കോർപ്പറേഷന് തന്നെ വീണ്ടും അനുവദിച്ചത് ഖനനം തുടരുന്നുവെന്നാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്, അതിനാൽ, ഇ.എം.റ്റി.എയെ/ഹർജിക്കാരനെ പ്രതിസന്ധിയിലാക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. തീർച്ചയായും, ഹർജിക്കാരൻ്റെ പ്രകടനം തൃപ്തികരമല്ലെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ കരാർ പൂർണ്ണമായും വേണ്ടെന്ന് വയ്ക്കാൻ കോർപ്പറേഷന് സാധുവായ മറ്റേതെങ്കിലും കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ, വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം ആ ക്രമീകരണം നിരസിക്കാൻ പ്രതിഭാഗത്തിന് അധികാരം ഉണ്ടായിരുന്നു."

24. ഹൈക്കോടതി സ്വീകരിച്ച ന്യായവാദം തികച്ചും തെറ്റാണ് എന്ന് കോടതി കണ്ടെത്തുന്നു. കൽക്കരി ഖനി ബ്ലോക്ക് പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് അനുവദിച്ചു എന്നതുകൊണ്ട് മാത്രം, പ്രത്യേകിച്ച് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ൽ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഷയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, അത് ഇ.എം.റ്റി.എയ്ക്ക് അനുകൂലമായി സ്ഥാപിത അവകാശം നൽകുന്നില്ല. ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ പ്രകടനം തൃപ്തികരമല്ലാത്തപക്ഷം അല്ലെങ്കിൽ ആ ക്രമീകരണം പൂർണ്ണമായും വേണ്ടെന്ന് വയ്ക്കാൻ കോർപ്പറേഷന് സാധുവായ മറ്റേതെങ്കിലും കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ, ആ ക്രമീകരണം നിരസിക്കാൻ പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് അവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന ഹൈക്കോടതിയുടെ ന്യായവാദം കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ പൂർണ്ണമായും തെറ്റാണ്.

25. മുൻ ഖണ്ഡികയിൽ, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ഉം 1872-ലെ കരാർ നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 62-ഉം ചേർത്ത് വായിക്കുമ്പോൾ, ഒരു കരാറിലെ കക്ഷികൾക്ക് സ്വമേധയാ ഒരു പുതിയ

കരാർ പകരം വയ്ക്കാനോ റദ്ദാക്കാനോ മാറ്റം വരുത്താനോ കഴിയും എന്ന് നിരീക്ഷിച്ച ശേഷം, പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് താൽപ്പര്യമില്ലെങ്കിൽ പോലും ഇ.എം.റ്റി.എയുമായുള്ള കരാറുമായി മുന്നോട്ട് പോകാൻ ഹൈക്കോടതി നിർബന്ധിച്ചത് തെറ്റാണ്.

26. നിയമാനുസൃതമായ അവകാശവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം ഈ കോടതിയിലെ ഒരു ബെഞ്ച് അടുത്തിടെ പരിഗണിച്ചിരുന്നു. അതിൽ ഈ ബെഞ്ചിലെ ഇരു ജഡ്ജ്(ജസ്റ്റിസ്.എൽ.നാഗേശ്വര റാവു,) അംഗമായിരുന്നു. **കേരള സ്റ്റേറ്റ് ബിവറേജസ് (എം ആൻഡ് എം) കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് (മേൽപരാമർശം)** എന്ന കേസിൽ, ഈ വിഷയത്തിലെ വിവിധ ആധികാരിക വിധികൾ പരിഗണിച്ച ശേഷം ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിച്ചു:

> "20. പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിനായി നയം മാറ്റാനുള്ള തീരുമാനമെടുക്കുന്നവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ, 'വസ്തുനിഷ്ഠമായ നിയമാനുസൃതമായ അവകാശം' എന്ന തത്വം പ്രയോഗിച്ച് തടയാൻ കഴിയില്ല. [ഫൈൻഡ്‌ലേ, ഇൻ റീ, 1985 എ.സി. 318 : (1984) 3 ഡബ്ല്യു.എൽ.ആർ. 1159 : (1984) 3 All ഇ.ആർ. 801 (എച്ച്.എൽ.)] സർക്കാർ ഏകപക്ഷീയമായോ യുക്തിരഹിതമായോ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, ഒരു വ്യക്തിയുടെയോ ഒരു കൂട്ടം വ്യക്തികളുടെയോ നിയമാനുസൃതമായ അവകാശത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നു എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അത്തരം നയം മാറ്റത്തിൽ ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിലൂടെ കോടതിയുടെ ഇടപെടൽ ആവശ്യപ്പെടാൻ കഴിയില്ല."

27. ശ്രീ. വിശ്വനാഥൻ **ഇ.എം.റ്റി.എ കോൾ ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരാളും v. വെസ്റ്റ് ബംഗാൾ പവർ**

ഡെവലപ്മെൻ്റ് കോർപ്പറേഷൻ[7] എന്ന കേസിലെ കൽക്കട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിൽ ആശ്രയിച്ചു. ഇതിന് വിപരീതമായി, ശ്രീ. റോഹത്ഗി **കെ.പി.സി.എൽ. v. ഇ.എം.റ്റി.എ കോൾ ലിമിറ്റഡ് (മേൽപരാമർശം)** എന്ന കർണ്ണാടക ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെ ആശ്രയിച്ചു. കോടതിയുടെ മുന്നിലുള്ള അപവദിത വിധിന്യായത്തിൻ്റെ ശരിതെറ്റുകൾ കോടതി സ്വതന്ത്രമായി പരിഗണിക്കുന്നതിനാൽ, ഈ രണ്ട് വിധിന്യായങ്ങളുടെയും കൃത്യതയിലേക്ക് പോകാൻ കോടതി ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.

28. 2020 ജനുവരി 9-ലെ കേന്ദ്ര സർക്കാരിൻ്റെ കത്തിൽ ശ്രീ. റോഹത്ഗി ആശ്രയിച്ചതിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11-ാം അലോട്ട്മെൻ്റ് കരാറിലെ ഖണ്ഡം 12.4.1-ാം ഇടയിൽ, വകുപ്പ് 11-ന് പ്രാബല്യമുണ്ടെന്നതിൽ സംശയമില്ല. എന്നാൽ, ചോദ്യം ഇതാണ്: വകുപ്പ് 11 പ്രകാരം അലോട്ട്മെൻ്റ് ലഭിച്ചയാൾ നിർബന്ധമായും നിലവിലുള്ള കരാറുമായി മുന്നോട്ട് പോകേണ്ടതുണ്ടോ? ഉത്തരം, വ്യക്തമായും, ഇല്ല എന്നാണ്. ഏതായാലും, ഖണ്ഡം 12.4.1-ൻ്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമല്ല പി.എസ്.പി.സി.എൽ. ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ അവകാശവാദം നിരസിച്ചത്.

29. അത് കോടതിയെ ശ്രീ. റോഹത്ഗിയുടെ അവസാന വാദത്തിലേക്ക് എത്തിക്കുന്നു. ആദ്യഘട്ട വ്യവഹാരങ്ങളിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് മുമ്പാകെ നൽകിയ പ്രസ്താവന അനുസരിച്ച്, ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ നിവേദനം യുക്തിസഹവും നീതിയുക്തവുമായ രീതിയിൽ പരിഗണിക്കാൻ പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന് ബാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ വാദം. എന്നാൽ, 2018 ഏപ്രിൽ 6-ലെ ഉത്തരവ് പി.എസ്.പി.സി.എൽ.

7 (2016) 2 Cal LJ 424

പൂർണ്ണമായും ഏകപക്ഷീയവും യുക്തിരഹിതവുമായ രീതിയിലാണ് പുറപ്പെടുവിച്ചതെന്നും അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു.

30. 2018 ഏപ്രിൽ 6-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ. പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ്, സംസ്ഥാന അതോറിറ്റി അതിന്റെ ഭരണപരമായ ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ട് പാസാക്കിയ ഉത്തരവാണ്. ഭരണപരമായ നടപടിയിൽ ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന്റെ വ്യാപ്തി ഈ കോടതി **ടാറ്റ സെല്ലുലാർ v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ**[8] എന്ന വിധിന്യായത്തിൽ വളരെ വ്യക്തമായി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ടാറ്റ സെല്ലുലാർ കേസിലെ വിധിന്യായം ഈ കോടതിയുടെ നിരവധി വിധിന്യായങ്ങളിൽ പിന്നീട് പിന്തുടർന്നിട്ടുണ്ട്. **രശ്മി മെറ്റാലിക്സ് ലിമിറ്റഡും മറ്റൊരാളും v. കൊൽക്കത്ത മെട്രോപൊളിറ്റൻ ഡെവലപ്മെന്റ് അതോറിറ്റിയും മറ്റുള്ളവരും**[9] എന്ന കേസിൽ, ഭരണപരമായ നടപടിയുടെ ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലനിൽക്കുന്ന വിധി മൂന്നംഗ ബെഞ്ച് നൽകിയ ടാറ്റ സെല്ലുലാർ കേസിലെ വിധിന്യായമാണ് എന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. നിയമത്തിന്റെ ഈ വ്യാഖ്യാനം സമാനമോ തുല്യമോ ആയ ബെഞ്ചുകളും എല്ലാ ചെറിയ ബെഞ്ചുകളും കീഴ്ക്കോടതികളും പിന്തുടരണം എന്ന് കീഴ്വഴക്ക ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്നു എന്നും കോടതി വ്യക്തമാക്കി. നിയമത്തിന്റെ ഈ പ്രഖ്യാപനത്തിന് ശേഷം വന്ന നിരവധി വിധിന്യായങ്ങൾ പരാമർശിക്കുന്ന രീതിയെ കോടതി തുടർന്ന് അപലപിച്ചു. അതിനാൽ, കോടതി തുടർന്നുള്ള വിധിന്യായങ്ങൾ പരാമർശിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിൽക്കുകയും, **ടാറ്റ സെല്ലുലാർ (മേൽപരാമർശം)** കേസിലെ പ്രസക്തമായ നിരീക്ഷണങ്ങൾ മാത്രം ഇവിടെ ചേർക്കുകയും

8 (1994) 6 SCC 651

9 (2013) 10 SCC 95

ചെയ്യുന്നു:

70. ഏകപക്ഷീയമായ അല്ലെങ്കിൽ പക്ഷപാതപരമായ നടപടികൾ തടയുന്നതിനായി, സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കരാർപരമായ അധികാരങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകന തത്വങ്ങൾ ബാധകമാണ് എന്ന വസ്തുത നിഷേധിക്കാനാവില്ല. എന്നിരുന്നാലും, ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനാധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് അന്തർലീനമായ പരിമിതികൾ ഉണ്ട് എന്ന് വ്യക്തമായി പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതുണ്ട്. സർക്കാർ എന്നത് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക കാര്യങ്ങളുടെ രക്ഷാധികാരിയാണ്. അതിനാൽ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക താൽപ്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ഏറ്റവും കുറഞ്ഞതോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും ടെൻഡറോ നിരസിക്കാനുള്ള അവകാശം എപ്പോഴും സർക്കാരിന് ലഭ്യമാണ്. എന്നാൽ, ഒരു ടെൻഡർ സ്വീകരിക്കുകയോ നിരസിക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ, ഭരണഘടനയുടെ അനുഛേദം 14-ൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള തത്വങ്ങൾ മനസ്സിൽ വെക്കണം. ഏറ്റവും മികച്ച വ്യക്തിയെയോ അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റവും മികച്ച ക്വട്ടേഷനോ ലഭിക്കാൻ സർക്കാർ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ, അനുഛേദം 14-ന്റെ ലംഘനത്തിന്റെ ചോദ്യം അവിടെ ഉയരുന്നില്ല. തിരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള അവകാശം ഏകപക്ഷീയമായ അധികാരമായി കണക്കാക്കാനാവില്ല. തീർച്ചയായും, ആ അധികാരം മറ്റേതെങ്കിലും ശുദ്ധ ലക്ഷ്യത്തിനായി പ്രയോഗിക്കുകയാണെങ്കിൽ, അത് അസാധുവാകും.

71. ഭരണപരമായ വിഷയങ്ങളിൽ കോടതിയുടെ അന്വേഷണം, കരാർപരമായതോ

രാഷ്ട്രീയപരമായതോ സാമൂഹിക നയപരമായതോ ആയ കാര്യങ്ങളിൽ തീരുമാനമെടുക്കാനുള്ള ഭരണപരമായ വിവേചനാധികാരവും (അതുകൊണ്ട് തന്നെ ഇവ അടിസ്ഥാനപരമായി കോടതിയുടെ പരിഗണനയിൽ വരില്ല) ഏതെങ്കിലും ന്യായരഹിതമായ കാര്യത്തിന് പരിഹാരം കാണേണ്ട ആവശ്യകതയും തമ്മിലുള്ള ശരിയായ സന്തുലിതാവസ്ഥ കണ്ടെത്തുന്നതിലാണ്. ന്യായരഹിതമായ അത്തരം കാര്യങ്ങൾ ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിലൂടെ പരിഹരിക്കുന്നു.

72. നോട്ടിംഗ്ഹാംഷയർ കൗണ്ടി കൗൺസിൽ v. സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ് ഫോർ ദി എൻവയോൺമെന്റ് [1986 AC 240, 251 : (1986) 1 All ER 199] എന്ന കേസിൽ ലോർഡ് സ്കാർമാൻ ഇങ്ങനെ പ്രഖ്യാപിച്ചു:

> ജഡ്ജിമാരുടെ കൈവശമുള്ള ഒരു വലിയ ആയുധമാണ് "ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനം"; എന്നാൽ ഈ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, നമ്മുടെ പാർലമെന്ററി സംവിധാനം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ഭരണഘടനാപരമായ പരിധികൾ ജഡ്ജിമാർ പാലിക്കണം."

മൈക്കിൾ സപ്പർസ്റ്റോണും ജെയിംസ് ഗൗഡിയും അവരുടെ 'ജൂഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ' എന്ന കൃതിയിൽ (1992 പതിപ്പ്, പേജ് 16) ഇതിനെക്കുറിച്ച് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്:

> "ഉന്നത നീതിന്യായ വ്യവസ്ഥയിലെ ഏറ്റവും സമൂല ചിന്താഗതിക്കാരനായ ഒരംഗത്തിന്റെ കേവലം വ്യക്തിപരമായ അഭിപ്രായമായി ഈ

മുന്നറിയിപ്പിനെ ആരെങ്കിലും അവഗണിച്ചാലും, ഈ അഭിപ്രായം പൊതുവായി ലോർഡ്സ് അല്ലെങ്കിൽ സീനിയർ ജഡ്ജിമാർ അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കണം. ബച്ചർ v. പെട്രോകോർപ്പ് എക്സ്പ്ലൊറേഷൻ ലിമിറ്റഡ്. 18-3-1991 എന്ന കേസിൽ ന്യൂസിലാൻഡ് കോർട്ട് ഓഫ് അപ്പീലിൻ്റെ ഇടപെടൽപരമായ ഒരു തീരുമാനം റദ്ദാക്കിക്കൊണ്ട് സംസാരിക്കുമ്പോൾ ഹാർവിച്ചിലെ ലോർഡ് ബ്രിഡ്ജ്, ലോർഡ് സ്കാർമാൻ്റെ ഇതേ വാക്കുകൾ ആവർത്തിച്ചു."

73. ജൂഡീഷ്യൽ നിയന്ത്രണം/സംയമനം പാലിക്കുക എന്നതാണ് നിലവിൽ ഇംഗ്ലണ്ടിലെ മനോഭാവം. അനിയന്ത്രിതമായ ഏതൊരു ഭരണപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങളെയും നിയന്ത്രിക്കാനാണ് ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനാധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നത്. ഈ സംയമനത്തിന് രണ്ട് സമകാലിക പ്രകടിത രൂപങ്ങളുണ്ട്. ഒന്ന്, ജൂഡീഷ്യൽ ഇടപെടലിൻ്റെ വ്യാപ്തി; മറ്റൊന്ന്, ഒരു ഭരണപരമായ തീരുമാനത്തെ അതിൻ്റെ മെറിറ്റിൻ്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ റദ്ദാക്കാനുള്ള കോടതിയുടെ അധികാരത്തിന്റെ പരിധി. ഈ പരിമിതികൾ ഭരണപരമായ നടപടികളുടെ മേലുള്ള ജൂഡീഷ്യൽ നിയന്ത്രണത്തിൻ്റെ അടയാളങ്ങളാണ്.

74. ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിലൂടെ അതിന് അടിസ്ഥാനമായ തീരുമാനത്തിൻ്റെ മെറിറ്റല്ല പരിശോധിക്കുന്നത്, മറിച്ച് തീരുമാനമെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയയാണ്.

75. ചീഫ് കോൺസ്റ്റബിൾ ഓഫ് ദി നോർത്ത് വെയിൽസ് പോലീസ് v. ഇവാൻസ്

[(1982) 3 All ER 141, 154] എന്ന കേസിൽ ലോർഡ് ബ്രൈറ്റ്മാൻ പറഞ്ഞു:

> "വാക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത് പോലെ, ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനം ഒരു തീരുമാനത്തിൽ നിന്നുള്ള അപ്പീലല്ല, മറിച്ച് ആ തീരുമാനം എടുത്ത രീതിയുടെ അവലോകനമാണ്.
>
> ...
>
> തീരുമാനം എടുക്കുന്ന പ്രക്രിയയുമായിട്ടാണ് ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന് ബന്ധമുള്ളത്, തീരുമാനവുമായിട്ടല്ല. കോടതിയുടെ ഈ അധികാരത്തിന്മേലുള്ള നിയന്ത്രണം പാലിക്കപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ, അധികാര ദുർവിനിയോഗം തടയുന്നു എന്നതിന്റെ മറവിൽ കോടതി തന്നെ അധികാരം കൈക്കലാക്കിയതിന് കുറ്റക്കാരനാകും."

അതേ കേസിൽ, ലോർഡ് ഹെയിൽഷാം RSC, Ord. 53 പ്രകാരം ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിലൂടെയുള്ള പ്രതിവിധിയുടെ ഉദ്ദേശ്യത്തെക്കുറിച്ച് ഇപ്രകാരം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു:

> "ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന്റെ ഉപയോഗവും അതിന്റെ വ്യാപ്തിയും വളരെയധികം വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്, കാലങ്ങളായി റിട്ടുകളിലൂടെയും പ്രഖ്യാപന നടപടികളിലൂടെയും ലഭിക്കാതിരുന്നതിനേക്കാൾ എളുപ്പത്തിൽ ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിലൂടെ പരിഹാരം ലഭിച്ചു തുടങ്ങി. ജൂഡീഷ്യൽ, അർദ്ധ- ജൂഡീഷ്യൽ അധികാരികളും ഭരണകർത്താക്കൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അധികാരികളും അധികാരം

ദുരുപയോഗം ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന് വ്യക്തിയെ സംരക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനം പോലുള്ള പ്രതിവിധികൾ രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. നിയമപ്രകാരമുള്ള ഇത്തരം അധികാരികൾക്കുള്ള അധികാരങ്ങളും വിവേചനാധികാരങ്ങളും എടുത്തുമാറ്റി, അതിനുപകരം തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനായി കോടതികളെ അധികാരപ്പെടുത്തുക എന്ന് ഇതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ അവരുടെ അധികാരങ്ങൾ ശരിയായ രീതിയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക എന്നതാണ് ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം(പേജ്. 1160).”

ആർ. v. പാനൽ ഓൺ ടേക്ക്-ഓവേഴ്സ് ആൻഡ് മെർജേഴ്സ്, എക്സ് പി ഡാറ്റാഫിൻ പി.എൽ.സി. [(1987) 1 All ER 564] എന്ന കേസിൽ, സർ ജോൺ ഡൊണാൾഡ്സൺ ഇങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു:

> "ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിനുള്ള അപേക്ഷ ഒരു അപ്പീലല്ല."

ലോൺറോ പി.എൽ.സി. v. സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ് ഫോർ ട്രേഡ് ആൻഡ് ഇൻഡസ്ട്രി [(1989) 2 All ER 609] എന്ന കേസിൽ ലോർഡ് കീത്ത് പറഞ്ഞു:

> "ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനം ഒരു സംരക്ഷണമാണ്, അല്ലാതെ ഒരു ആയുധമല്ല."

അതിനാൽ ഇത് ഒരു അപ്പീലിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമാണ്. ഒരു അപ്പീൽ കേൾക്കുമ്പോൾ, കോടതി ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് അപ്പീലിന് കീഴിലുള്ള തീരുമാനത്തിന്റെ മെറിറ്റിലാണ്. അമീൻ, Re [അമീൻ v. എൻടി ക്ലിയറൻസ്

ഓഫീസർ, (1983) 2 All ER 864]_എന്ന കേസിൽ ലോർഡ് ഫ്രേസർ നിരീക്ഷിച്ചത് ഇപ്രകാരമാണ്:

> "ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനം ഒരു തീരുമാനത്തിൻ്റെ മെറിറ്റിലല്ല, മറിച്ച് ആ തീരുമാനം എടുത്ത രീതിയിലാണ് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്... ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനം ഒരു സാധാരണ അപ്പീലിൽ നിന്ന് തികച്ചും വ്യത്യസ്തമാണ്. ഭരണപരമായ തീരുമാനത്തെ കോടതി റദ്ദാക്കുകയും സ്വന്തം തീരുമാനം പകരം വയ്ക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെയാണ് ഇത് ഫലപ്രദമാകുന്നത്. എന്നാൽ ഒരു അപ്പീലിൽ, അപ്പലേറ്റ് ട്രിബ്യൂണൽ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ്റെ തീരുമാനത്തിന് പകരം മെറിറ്റിൻ്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള സ്വന്തം തീരുമാനം പകരംവയ്ക്കുന്നു."

76. ആർ. v. പാനൽ ഓൺ ടേക്ക്-ഓവേഴ്സ് ആൻഡ് മെർജേഴ്സ്, എക്സ് പി ഗിന്നസ് പി.എൽ.സി.[(1990) 1 QB 146 : (1989) 1 All ER 509] എന്ന കേസിൽ, ലോർഡ് ഡൊണാൾഡ്സൺ, ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനാധികാരത്തെ മേൽനോട്ടപരമായ അല്ലെങ്കിൽ 'ലോങ്സ്റ്റോപ്പ്' അധികാരപരിധിയായി വിശേഷിപ്പിച്ചു. കോടതിയുടെ ഇത്തരം അധികാരത്തിന്മേലുള്ള നിയന്ത്രണം പാലിക്കപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിൽ, അധികാര ദുർവിനിയോഗം തടയുന്നു എന്നതിൻ്റെ മറവിൽ കോടതി തന്നെ അധികാരം കൈക്കലാക്കിയതിന് കുറ്റക്കാരനാകും.

77. നിയമപരമായ പ്രശ്നങ്ങളിൽ മാത്രം ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടത് കോടതിയുടെ കടമയാണ്. കോടതിയുടെ പരിഗണനയിൽ വരേണ്ട വിഷയങ്ങൾ ഇവയാണ്:

1. തീരുമാനമെടുക്കുന്ന അധികാരി അതിന്റെ അധികാരപരിധി ലംഘിച്ചോ?

2. നിയമപരമായ എന്തെങ്കിലും പിഴവ് വരുത്തിയോ?

3. സ്വാഭാവിക നീതിയുടെ തത്വങ്ങൾ ലംഘിച്ചോ?

4. ഒരു ട്രൈബ്യൂണലിനും യുക്തിസഹമായി എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്ത ഒരു തീരുമാനമാണോ? അല്ലെങ്കിൽ,

5. അധികാര ദുർവിനിയോഗം നടത്തിയോ?

അതുകൊണ്ട്, ഒരു പ്രത്യേക നയമോ അല്ലെങ്കിൽ ആ നയം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി എടുത്ത പ്രത്യേക തീരുമാനമോ ന്യായമാണോ എന്ന് നിർണ്ണയിക്കേണ്ടത് കോടതിയുടെ കടമയല്ല. ആ തീരുമാനങ്ങൾ എടുത്ത രീതി മാത്രമാണ് കോടതി പരിശോധിക്കുന്നത്. നീതിയുക്തമായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതിന്റെ വ്യാപ്തി ഓരോ കേസിനും അനുസരിച്ച് വ്യത്യാസപ്പെടും. ചുരുക്കത്തിൽ, ഒരു ഭരണപരമായ നടപടി ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിന് വിധേയമാകുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങളെ താഴെ പറയുന്ന രീതിയിൽ തരം തിരിക്കാം:

(i) നിയമവിരുദ്ധത: തീരുമാനമെടുക്കുന്നയാൾ തന്റെ അധികാരത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്ന നിയമം കൃത്യമായി മനസ്സിലാക്കുകയും അത് നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യണം എന്നാണിതിനർത്ഥം.

(ii) യുക്തിവിരുദ്ധത,അതായത്,വെഡ്നെസ്ബറി യുക്തിരഹിതത്വം .

(iii) നടപടിക്രമത്തിലെ അപാകത

ഇവ വിശാലമായ കാരണങ്ങൾ മാത്രമാണ്, കാലക്രമേണ കൂടുതൽ കാരണങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നത് ഇത് തള്ളിക്കളയുന്നില്ല. വാസ്തവത്തിൽ, ആർ. v. സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ് ഫോർ ദി ഹോം ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ്, എക്സ് parte ബ്രിൻഡ് [(1991) 1 AC 696] എന്ന കേസിൽ, ലോർഡ് ഡിപ്ലോക്ക് അനുപാത തത്വം, അതായത്, ഭരണപരമായ തീരുമാനങ്ങൾ എടുക്കുമ്പോൾ, ലക്ഷ്യവും ആ ലക്ഷ്യം നേടാൻ സ്വീകരിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങളും തമ്മിൽ യുക്തിസഹമായ അനുപാതമുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്ന നിയമപരമായ തത്വത്തിന്റെ സാധ്യതയെക്കുറിച്ച് എടുത്തുപറയുന്നു. ഈ എല്ലാ കേസുകളിലും സ്വീകരിക്കേണ്ട പരിശോധനാ മാനദണ്ഡം ഇതാണ്: "ഇടപെടൽ ആവശ്യപ്പെടുന്ന സ്വഭാവത്തിലും അളവിലുമുള്ള എന്തെങ്കിലും തെറ്റ് സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടോ" എന്ന് കോടതി പരിശോധിക്കണം.

78. എന്താണ് വെഡ്നെസ്ബറി യുക്തിരഹിതത്വം? ഇതൊരു മാന്ത്രിക സൂത്രവാക്യമാണോ? ആർ. വേഴ്സസ് ആസ്കൂ [(1768) 4 Burr 2186 : 98 ER 139] എന്ന കേസിൽ, കോളേജ് ഓഫ് ഫിസിഷ്യൻസിനെതിരെ മാൻഡമസ് നൽകേണ്ടതുണ്ടോ എന്ന ചോദ്യം ലോർഡ് മാൻസ്ഫീൽഡ് പരിഗണിച്ചു. പ്രസക്തമായ തത്വങ്ങൾ അദ്ദേഹം രണ്ട് സ്പഷ്ടമായ വാക്യങ്ങളിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചു. രണ്ട് നൂറ്റാണ്ടുകൾക്ക് ശേഷം അതിന് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം ലഭിച്ചു:

> "വൈദഗ്ധ്യം, കഴിവ്, അറിവ്, ഈ തൊഴിൽ പരിശീലിക്കാനുള്ള മതിയായ യോഗ്യത എന്നിവ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള വിധിന്യായവും

വിവേചനാധികാരവും കോളേജ് ഓഫ് ഫിസിഷ്യൻസിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ് എന്നത് സത്യമാണ്. ഈ കോടതി അത് അവരിൽ നിന്ന് എടുത്തുമാറ്റുകയോ അതിൻ്റെ ശരിയായതും ഉചിതവുമായ പ്രയോഗത്തിൽ അവരെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യില്ല. എന്നാൽ അവർക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള ഈ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ അവരുടെ നടത്തിപ്പ് ന്യായവും, സത്യസന്ധവും, പക്ഷപാതരഹിതവും ആയിരിക്കണം; ഏകപക്ഷീയമോ, പക്ഷപാതപരമോ ആകരുത്; അനിഷ്ടമോ വ്യക്തിപരമായ ഇഷ്ടക്കേടുകളോ അതിൽ ഉണ്ടാകാൻ പാടില്ല."

79. മൈക്കിൾ സപ്പർസ്റ്റോണെയുടെയും ജെയിംസ് ഗൗഡിയുടെയും ജൂഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ (1992 പതിപ്പ്) എന്ന കൃതിയിൽ 119 മുതൽ 121 വരെയുള്ള പേജുകളിൽ ഇപ്രകാരം നിരീക്ഷിക്കുന്നു:

പൊതു അധികാരി എടുത്ത ഒരു തീരുമാനത്തിൻ്റെ യുക്തിസഹത പരിശോധിക്കാനുള്ള അവകാശവാദം, ഭരണപരമായ വിഷയങ്ങളിൽ കോടതി എപ്പോഴാണ് ഇടപെടേണ്ടത് എന്നതിനെക്കുറിച്ച് ജഡ്ജിമാർക്കിടയിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങളിലേക്ക് നയിച്ചു. ഈ അഭിപ്രായവ്യത്യാസങ്ങൾ രണ്ട് സുപ്രധാന കേസുകളിലൂടെ പരിഹരിക്കപ്പെടുകയും ഇടപെടാനുള്ള സാഹചര്യങ്ങൾ ചുരുങ്ങിയ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഒതുക്കുകയും ചെയ്തു. ക്രൂസ് v. ജോൺസൺ [(1898) 2 QB 91 : (1895-9) All E.R. Rep 105] എന്ന കേസിൽ, പ്രത്യേകമായി രൂപീകരിച്ച ഒരു

ഡിവിഷണൽ കോടതിക്ക് ഒരു തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം ഉണ്ടാക്കിയ ഒരു ഉപനിയമത്തിന്റെ സാധുത പരിഗണിക്കേണ്ടി വന്നു. ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് ലോർഡ് റസ്സൽ ഓഫ് കില്ലോവെൻ നൽകിയ സുപ്രധാന വിധിന്യായത്തിൽ, കോടതി സ്വീകരിക്കേണ്ട സമീപനം വ്യക്തമാക്കി. അത്തരം ഉപനിയമങ്ങളെ ഉദാരപൂർവ്വം വ്യാഖ്യാനിക്കണം, അവ കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടവർ അവ യുക്തിസഹമായി നടപ്പിലാക്കുമെന്ന് വിശ്വസിക്കണം. ഈ ഉപനിയമങ്ങൾ താഴെ പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ അസാധുവായി പ്രഖ്യാപിക്കാവുന്നതാണ്: വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ അവയുടെ പ്രവർത്തനം ഭാഗികവും അസമവും ആണെങ്കിൽ, അവ പ്രകടമായി ന്യായരഹിതമാണെങ്കിൽ, അത് ഉത്തമ വിശ്വാസത്തിന്മേലുള്ളതല്ലെങ്കിൽ, ന്യായബോധമുള്ള ഒരാളുടെ മനസ്സിലും നീതീകരണം കണ്ടെത്താൻ കഴിയാത്തവിധം പൗരന്മാരുടെ അവകാശങ്ങൾ അടിച്ചർത്തുന്ന രീതിയിലോ അനാവശ്യമോ ആയ ഇടപെടൽ നടത്തുന്നുവെങ്കിൽ. ചില പ്രത്യേക ജഡ്ജിമാർ അത് അർത്ഥശൂന്യമോ അനാവശ്യമോ ആണ് എന്ന് കരുതുന്നതുകൊണ്ട് മാത്രം ഒരു ഉപനിയമം യുക്തിരഹിതമാകില്ല എന്ന് ലോർഡ് റസ്സൽ ഊന്നിപ്പറഞ്ഞു.

1947-ൽ, അസോസിയേറ്റഡ് പ്രൊവിൻഷ്യൽ പിക്ചർ ഹൗസസ് ലിമിറ്റഡ് v. വെഡ്നെസ്ബറി കോർപ്പറേഷൻ[(1948) 1 KB 223 : (1947) 2 All ER 680] എന്ന കേസിൽ ഭരണപരമായ വിവേചനാധികാരം പൊതുവായി അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സമാനമായ ഒരു സമീപനം കോർട്ട് ഓഫ് അപ്പീൽ സ്ഥിരീകരിച്ചു. വെഡ്നെസ്ബറിയിലെ ഒരു തിയറ്റർ ഉടമകൾ നൽകിയ പരാതിയുമായി

ബന്ധപ്പെട്ടതായിരുന്ന ഈ കേസ്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം, ഞായറാഴ്ചകളിലെ പ്രദർശനങ്ങൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകുമ്പോൾ, 'മുതിർന്ന വ്യക്തിയുടെ കൂടെയാണെങ്കിൽ പോലും 15 വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടികളെ ഒരു വിനോദ പരിപാടിക്കും പ്രവേശിപ്പിക്കില്ല' എന്ന വ്യവസ്ഥ ഉൾപ്പെടുത്തിയത് യുക്തിരഹിതമാണ് എന്നായിരുന്ന ഉടമകളുടെ പരാതി. ഒരു അനൗപചാരിക വിധിന്യായത്തിൽ ലോർഡ് ഗ്രീൻ, 'യുക്തിരഹിതം' എന്ന വാക്ക് പലപ്പോഴും അവലോകനത്തിന്റെ വിവിധ കാരണങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന അർത്ഥത്തിൽ ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട് എന്ന് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തി. (പേജ് 229-ൽ, ചുവന്ന മുടിയുള്ളതിനാൽ ഒരു അധ്യാപകനെ പിരിച്ചുവിട്ടത് - ഷോർട്ട് v. പൂൾ കോർപ്പറേഷൻ [(1926) 1 Ch 66, 91 : 1925 All ER Rep 74] എന്ന കേസിൽ (വാറിങ്ടൺ 'ബാലിശമായ കാരണം' എന്നതിന് ഉദാഹരണമായി ഉദ്ധരിച്ചത്) മറ്റൊരു അർത്ഥത്തിൽ, അപ്രധാനമായ കാര്യങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നതിലേക്ക് നയിച്ചേക്കാമെന്നും, അത് ദുരുദ്ദേശ്യപരമായി കണക്കാക്കാവുന്നതു യുക്തിരഹിതമാകാം എന്നും പറയപ്പെട്ടു. ഇതിനായി ആർ. v. ടവർ ഹാംലെറ്റ്സ് ലണ്ടൻ ബറോ കൗൺസിൽ, എക്സ് പി ചെറ്റ്നിക് ഡെവലപ്മെന്റ്സ് ലിമിറ്റഡ് [1988 AC 858, 873 : (1988) 2 WLR 654 : (1988) 1 All ER 961] എന്ന കേസും നോക്കുക. അദ്ദേഹം തത്വങ്ങൾ ഇങ്ങനെ സംഗ്രഹിച്ചു:

> "ഒരു തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം പരിഗണിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത വിഷയങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തിട്ടുണ്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ, മറിച്ചാണെങ്കിൽ, പരിഗണിക്കേണ്ട വിഷയങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുകയോ

അല്ലെങ്കിൽ അവഗണിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതിന് കോടതിക്ക് ആ സ്ഥാപനത്തിന്റെ നടപടിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അന്വേഷിക്കാൻ അവകാശമുണ്ട്. ആ ചോദ്യത്തിന് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് അനുകൂലമായി ഉത്തരം ലഭിച്ചാൽ പോലും, അവർ പരിഗണിക്കേണ്ട വിഷയങ്ങളുടെ നാല് അതിരുകൾക്കുള്ളിൽ നിന്നാണ് പ്രവർത്തിച്ചതെങ്കിൽ പോലും, യുക്തിസഹമായി ചിന്തിച്ചാൽ ഒരിക്കലും എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്തത്ര യുക്തിരഹിതമായ ഒരു തീരുമാനത്തിൽ അവർ എത്തിച്ചേർന്നു എന്ന് പറയാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. അത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിൽ, വീണ്ടും കോടതിക്ക് ഇടപെടാൻ കഴിയുമെന്ന് കരുതുന്നു. ഓരോ കേസിലും കോടതിക്ക് ഇടപെടാനുള്ള അധികാരം, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ തീരുമാനത്തെ തിരുത്താനുള്ള അപ്പീൽ അധികാരി എന്ന നിലയിലല്ല, മറിച്ച് പാർലമെന്റ് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് നൽകിയിട്ടുള്ള അധികാരപരിധി ലംഘിച്ചുകൊണ്ട് നിയമത്തിന് വിരുദ്ധമായി പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്ന് മാത്രം പരിശോധിക്കുന്ന ഒരു നീതിന്യായ അധികാരി എന്ന നിലയിലാണ്."

ലോർഡ് ഗ്രീന്റെ ഈ സംഗ്രഹം തുടർന്ന് വന്ന എണ്ണമറ്റ കേസുകളിൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

"ഈ തത്വത്തിന്റെ ആധുനിക പ്രസ്താവന ലോർഡ് ഡിപ്ലോക്ക്, കൗൺസിൽ ഓഫ് സിവിൽ സർവീസ് യൂണിയൻസ് v. മിനിസ്റ്റർ ഫോർ

സിവിൽ സർവീസ് [(1985) 1 AC 374 : (1984) 3 All ER 935 : (1984) 3 WLR 1174] എന്ന കേസിൽ നൽകിയ വിധിന്യായത്തിൽ കാണാം :

"യുക്തിരഹിതത്വം" എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്, ഇപ്പോൾ സംക്ഷിപ്തമായി 'വെഡ്നെസ്ബറി യുക്തിരഹിതത്വം' എന്ന് പറയാവുന്ന ഒന്നാണ്. (അസോസിയേറ്റഡ് പ്രൊവിൻഷ്യൽ പിക്ചർ ഹൗസസ് ലിമിറ്റഡ് v. വെഡ്നെസ്ബറി കോർപ്പറേഷൻ) [(1948) 1 KB 223 : (1947) 2 All ER 680]) അതായത്, ഒരു സാധാരണക്കാരന്റെ യുക്തിക്ക് നിരക്കാത്തതും ധാർമ്മികമായി തെറ്റായതുമായ തീരുമാനങ്ങളെ നീതിന്യായ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കാം."

80. ഈ ഘട്ടത്തിൽ, ദി സുപ്രീം കോർട്ട് പ്രാക്ടീസ്, 1993, വോള്യം 1, പേജുകൾ 849-850 ഉദ്ധരിക്കാവുന്നതാണ്:

"4. വെഡ്നെസ്ബറി തത്വം: നിയമപ്രകാരവും യുക്തിസഹമായി പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു അധികാരിക്ക് ഒരിക്കലും എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്ത ഒരു തീരുമാനമാണ് അതെന്ന് കോടതിയ്ക്ക് ബോധ്യപ്പെടുകയായണെങ്കിൽ, ആ തീരുമാനം റദ്ദാക്കുകയോ അല്ലെങ്കിൽ ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകന നടപടികളിൽ ഉചിതമായ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കാനും കഴിയുന്നതാണ്. (അസോസിയേറ്റഡ് പ്രൊവിൻഷ്യൽ പിക്ചർ ഹൗസസ് ലിമിറ്റഡ് v. വെഡ്നെസ്ബറി കോർപ്പറേഷൻ,[(1948) 1 KB 223 : (1947) 2 All ER 680],ലോർഡ് ഗ്രീൻ,)."

81. യുക്തിരഹിതത്വത്തിന്റെ മറ്റ് രണ്ട് വശങ്ങൾ കൂടി ഇവിടെ പരാമർശിക്കാം:

(1) തീരുമാനമെടുക്കുന്നയാൾ വസ്തുതകളെ വിലയിരുത്തിയത് കോടതിക്ക് അവലോകനം ചെയ്യാൻ കഴിയും. വസ്തുതകൾ മുഴുവൻ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ തീരുമാനമെടുക്കാൻ അധികാരപ്പെട്ടയാൾ കൈക്കൊണ്ട തീരുമാനം യുക്തിസഹമല്ലെങ്കിൽ കോടതി ഇടപെടും. ഒരു പ്രത്യേക നടപടിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വസ്തുതകളുടെ ഭാരം അമിതമാണെങ്കിൽ, അതിന് വിപരീതമായിട്ടുള്ള ഒരു തീരുമാനം നിലനിർത്താൻ കഴിയില്ല. ഉദാഹരണത്തിന്, എമ്മ ഹോട്ടൽസ് ലിമിറ്റഡ് v. സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ് ഫോർ എൻവയോൺമെന്റ് [(1980) 41 P & CR 255] എന്ന കേസിൽ, ഒരു ഹോട്ടലിലെ നോൺ-റെസിഡന്റ്സ് ബാർ, പ്ലാനിംഗ് ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഹോട്ടലിന്റെ ഭാഗമായിട്ടല്ല പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്നും, അത് പ്രത്യേകമായാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത് എന്നുമുള്ള നിഗമനത്തിലേക്ക് നയിച്ച നിരവധി ഘടകങ്ങൾ സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ് പരാമർശിച്ചു. ഡിവിഷണൽ കോടതി ഈ നിഗമനത്തിലേക്ക് സെക്രട്ടറിയെ നയിച്ച ഘടകങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുകയും, അതിനുശേഷം ആ തീരുമാനം റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്തു. ജസ്റ്റിസ് ഡോണാൾഡ്സൺ, സെക്രട്ടറി ഓഫ് സ്റ്റേറ്റ് ഏത് അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഈ നിഗമനത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നതെന്ന് മനസ്സിലാകുന്നില്ല എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

(2) വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിൽ ഭാഗികവും അസമവുമായ രീതിയിലാണ്

> ഒരു തീരുമാനം പ്രവർത്തിക്കുന്നതെങ്കിൽ, അത് യുക്തിരഹിതമായി കണക്കാക്കും. ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ആർ. v. ബാർനെറ്റ് ലണ്ടൻ ബറോ കൗൺസിൽ, എക്സ് പി ജോൺസൺ [(1989) 88 LGR 73] എന്ന കേസിൽ, തദ്ദേശ അധികാരികളുടെ പാർക്കുകളിൽ നടക്കുന്ന പരിപാടികളിൽ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുമായി ബന്ധമുള്ളവർ പങ്കെടുക്കുന്നത് വിലക്കിക്കൊണ്ട് ഒരു തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം ഏർപ്പെടുത്തിയ വ്യവസ്ഥ റദ്ദാക്കി."

31. അതിനാൽ, ജൂഡീഷ്യൽ അവലോകനാധികാരം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, കോടതി അന്തിമ തീരുമാനത്തിലല്ല മറിച്ച് തീരുമാനമെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയയിലാണ് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് എന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. കോടതിക്ക് അന്വേഷിക്കാൻ കഴിയുന്ന പരിമിതമായ വിഷയങ്ങൾ ഇവയാണ്: തീരുമാനമെടുക്കുന്ന അധികാരി അതിന്റെ അധികാരപരിധി ലംഘിച്ചോ, നിയമപരമായ എന്തെങ്കിലും പിഴവ് വരുത്തിയോ, സ്വാഭാവിക നീതിയുടെ തത്വങ്ങൾ ലംഘിച്ചോ, ഒരു ടൈബ്യൂണലിനും യുക്തിസഹമായി എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്ത ഒരു തീരുമാനമാണോ കൈക്കൊണ്ടത് അല്ലെങ്കിൽ അധികാര ദുർവിനിയോഗം നടത്തിയോ എന്നെല്ലാം കോടതിക്ക് പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്. ഒരു പ്രത്യേക നയമോ ആ നയം നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി എടുത്ത പ്രത്യേക തീരുമാനമോ ന്യായമാണോ എന്ന് നിർണ്ണയിക്കേണ്ടത് കോടതിയുടെ കടമയല്ല. ഒരു അധികാരിയുടെ തീരുമാനം നിയമവിരുദ്ധത, യുക്തിരഹിതത്വം അല്ലെങ്കിൽ നടപടിക്രമത്തിലെ അപാകത എന്നിവയാൽ അസാധുവാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്ന് കോടതി പരിശോധിക്കും. യുക്തിരഹിതത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, കോടതി വെഡ്നെസ്ബറി തത്വം അനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കും. വെഡ്നെസ്ബറി തത്വം

പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, നിയമാനുസൃതമായും യുക്തിസഹമായും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു അധികാരിക്ക് എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്ത തരത്തിലുള്ളതാണോ ആ അധികാരിയുടെ തീരുമാനം എന്ന് കോടതി പരിശോധിക്കും.

32. മേൽപ്പറഞ്ഞ തത്വം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ, പി.എസ്.പി.സി.എൽ.-ന്റെ 2018 ഏപ്രിൽ 6-ലെ തീരുമാനത്തെ നിയമവിരുദ്ധതയുടെയോ നടപടിക്രമത്തിലെ അപാകതയുടെയോ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചോദ്യം ചെയ്യാൻ കഴിയില്ല എന്ന് വ്യക്തമായി കാണാൻ സാധിക്കും. നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 11 അനുസരിച്ചും സ്വാഭാവിക നീതിയുടെ തത്വം പാലിച്ചുമാണ് ആ തീരുമാനം എടുത്തത്. ചോദ്യം ചെയ്യാനുള്ള പരിമിതമായ ഒരു സാധ്യത, ആ തീരുമാനം വെഡ്നെസ്ബറി തത്വത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരുമോ എന്നതാണ്. അതായത്, ഒരു സാധാരണക്കാരന്റെ യുക്തിക്ക് നിരക്കാത്ത ഒരു തീരുമാനമാണ് അധികാരി എടുത്തത് എന്ന് പറയാൻ കഴിയുമോ? അലോട്ട്മെന്റ് കരാറിലെ ഖണ്ഡം 12.4.1-നെ അധികാരി ആശ്രയിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നതിൽ സംശയമില്ല, എന്നാൽ ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ നിവേദനം നിരസിച്ചതിന്റെ കാരണം അത് മാത്രമല്ല. ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ നിവേദനം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, ലേലത്തിലൂടെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട കരാറുകാർ വഴിയാണ് കൽക്കരി ഖനികൾ വികസിപ്പിക്കേണ്ടത് എന്ന് ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഖണ്ഡം 12.4.1 പി.എസ്.പി.സി.എൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നതിൽ സംശയമില്ല, എന്നാൽ ഇ.എം.റ്റി.എയുടെ നിവേദനം നിരസിച്ചത് ആ കാരണത്താൽ മാത്രമല്ല. 2018 ഏപ്രിൽ 6-ന് പി.എസ്.പി.സി.എൽ. പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിലെ ഈ നിരീക്ഷണങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രസക്തമാണ്:

"കൂടാതെ, ഏറ്റവും മികച്ച ഓപ്പറേറ്ററെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനായി ലേല

നടപടികൾക്ക് മുൻഗണന നൽകാതിരിക്കാൻ ഒരു കാരണവുമില്ല. മൂലധന/വരുമാന നിക്ഷേപവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സംവിധാനം പൂർണ്ണമായും വ്യത്യസ്തമാണ് എന്നതിനാൽ, ലേലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മാനദണ്ഡങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും മാറിയിരിക്കുന്നു എന്നത് പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ല."

33. ഏറ്റവും മികച്ച ഓപ്പറേറ്ററെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിനായി ലേല നടപടികളുമായി മുന്നോട്ട് പോകാൻ പി.എസ്.പി.സി.എൽ. തീരുമാനിച്ചു എന്ന് ഇതിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാം. മൂലധന/വരുമാന നിക്ഷേപവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സംവിധാനം പൂർണ്ണമായും വ്യത്യസ്തമാണെന്നും, അതിനാൽ ലേലം നടത്തുന്നതിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും മാറിയെന്നും നിരീക്ഷിച്ചു. ലേലത്തിലൂടെയാണ് അലോട്ട്മെൻ്റ് നടത്തേണ്ടത് എന്ന് ഈ കോടതി വിധിച്ചിട്ടുള്ള തീരുമാനത്തെയും അവർ പരാമർശിച്ചു. ഈ ന്യായവാദം യുക്തിരഹിതമോ ഏകപക്ഷീയമോ ആണോ എന്ന് കോടതി സ്വയം ചോദിക്കുന്നു. ഏറ്റവും മികച്ച വിലയ്ക്ക് ഏറ്റവും മികച്ച ഓപ്പറേറ്ററെ ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു നയപരമായ തീരുമാനം യുക്തിസഹമല്ല എന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, 2018 ഏപ്രിൽ 6-ലെ ഉത്തരവ്/കത്ത് ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന വാദം മെറിറ്റില്ലാത്തതാണ്.

34. ഇ.എം.റ്റി.എ വലിയ നിക്ഷേപം നടത്തിയെന്ന ശ്രീ. റോഹത്ഗിയുടെ വാദത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, നിയമപരമായി ലഭ്യമായ മറ്റ് പരിഹാരങ്ങൾ അല്ലാതെ, നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുന്നതിന് നിയമം തന്നെ പരിഹാരം നൽകുന്നുണ്ട്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, അതിനുവേണ്ടി ഉന്നയിച്ച വാദങ്ങളിൽ കോടതിക്ക് മതിപ്പു തോന്നുന്നില്ല.

35. ഫലത്തിൽ, പഞ്ചാബ് - ഹരിയാന ഹൈക്കോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച അപവദിത

വിധിന്യായവും ഉത്തരവും നിയമപരമായി നിലനിൽക്കുന്നതല്ല. അതിനാൽ, അപ്പീലുകൾ അനുവദിക്കുകയും, പഞ്ചാബ് - ഹരിയാന ഹൈക്കോടതിയുടെ 2019 ജനുവരി 25-ലെ വിധിന്യായവും ഉത്തരവും റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. തീർപ്പാക്കാത്ത ഇടക്കാല അപേക്ഷകൾ എന്തെങ്കിലും ഉണ്ടെങ്കിൽ, അവ ഇതിനാൽ തീർപ്പാക്കിയതായി കണക്കാക്കും.

ദിവ്യ പാണ്ഡേ അപ്പീലുകൾ അനുവദിച്ചു.